

grassroots
young entrepreneurs in eco-health tourism

GRASSROOTS Mentors Guide

www.ecohealthforyouth.com

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. The author is solely responsible for this publication (communication) and the Commission accepts no responsibility for any use may be made of the information contained therein. In compliance of the new GDPR framework, please note that the Partnership will only process your personal data in the sole interest and purpose of the project and without any prejudice to your rights therein 2021-2-BE04-KA220-YOU-000050778

Sammanfattning

Denna guide är utformad för att stödja potentiella ungdomsledare, orkestratörer eller mentorer som vill hjälpa unga entreprenörer att identifiera och utveckla nya möjligheter inom det dynamiska området **eko- och hälsoturism**. Syftet är att vägleda dessa personer genom **Grassroots Training Program** och dess tillhörande material samt att visa hur man kan utforma och anpassa ett entreprenörskapsprogram för olika sammanhang. Programmet bygger på **Grassroots Competence Framework**, fallstudier, arbetsblad och verktyglådor – resurser som utvecklats inom **Grassroots Project**. När dessa verktyg används i utbildningen skapas en samarbetsinriktad inlärningsmiljö där både mentorer och adepter kan utforska innovativa metoder för hållbar turism och entreprenörskap.

Utbildningsprogrammet i denna guide är flexibelt – det kan användas som en fristående läroplan eller anpassas efter olika behov och sammanhang. Användarna uppmuntras att kombinera materialet med egna resurser för att skapa en skraddarsydd upplevelse för sina adepter. Denna anpassningsbarhet speglar den medskapande processen bakom guiden, utbildningsprogrammet och relaterat material, som utvecklats iterativt av mentorer, adepter och andra intressenter. Guiden är ett levande dokument som kontinuerligt förfinas för att behålla sin relevans och effektivitet.

Guiden ger praktiska verktyg och insikter för mentorer som arbetar med unga entreprenörer inom **eko- och hälsoturism**. Den börjar med att undersöka olika ledarskapsstilar och mentorrollen för att skapa en stabil grund för effektiv vägledning. Därefter beskrivs strategier för att skraddarsy program, nå rätt målgrupp och skapa ett meningsfullt engagemang. Vidare lyfter guiden fram metoder för erfarenhetsbaserat lärande som stärker inlärningsprocessen samt lösningar på vanliga utmaningar som mentorer kan stöta på.

De sista avsnitten fokuserar på kursmaterialet och ger blivande mentorer konkreta tips för att organisera varje kurs, med samlade resurser för att fördjupa sig i varje ämne.

Genom att ge unga människor möjligheten att använda sin kulturella kunskap, kreativitet och sitt engagemang för hållbarhet, syftar denna guide till att bidra till utvecklingen av en sektor där miljöskydd, välbefinnande och lokal ekonomisk utveckling samverkar. Vi hoppas att du finner denna resurs värdefull och uppmuntrar dig att bygga vidare på den i ditt arbete med att inspirera nästa generation av innovatörer inom **eko- och hälsoturism**.

Innehåll

02	Sammanfattning
03	<u>Innehåll</u>
04	<u>Området eko- och hälsoturism</u>
05	<u>Stöd till unga entreprenörer inom eko- och hälsoturism</u>
06	<u>Grassroots-projektet</u>
08	<u>Så här använder du detta dokument</u>
10	<u>Översikt: Grassroots utbildningsprogram</u>
16	<u>Att organisera ett utbildningsprogram</u>
39	<u>Utbildningskurser - Mentorvägledning</u>
59	<u>Utvärdering av utbildningsprogram</u>
64	<u>Efterarbete och organisering efter avslutat program</u>
66	<u>Avslutande kommentarer</u>
67	<u>Bilaga: Ytterligare kunskapsresurser och verktyg</u>
69	<u>Referenser och litteraturlista</u>

Området eko- och hälsoturism

Eko- och hälsoturism är ett innovativt sätt att utveckla turism där hållbart resande kombineras med upplevelser som främjar hälsa och välbefinnande. Det förenar ekoturismens fokus på miljöskydd med insatser för fysisk och mental hälsa.

Denna typ av turism kan se ut på många olika sätt. Det kan handla om äventyrsbaserade aktiviteter i naturen, spa-retreater med lokalproducerad mat eller guidade upplevelser som stärker det mentala välbefinnandet. I kust- och skogsmiljöer kan eko- och hälsoturism till exempel inkludera skogsbad, kustvandringar eller miljömedveten yoga och meditation. Sådana upplevelser ger deltagarna möjlighet att återhämta sig i naturliga miljöer samtidigt som de minskar sitt ekologiska fotavtryck.

Branschen växer snabbt och skapar nya möjligheter för unga entreprenörer som vill arbeta i gränslandet mellan hållbar utveckling, turism och affärsutveckling. Många unga upplever att de inte passar in i traditionella yrkesroller, men inom eko- och hälsoturism kan de använda sina unika perspektiv och erfarenheter för att skapa nya erbjudanden som attraherar en modern resenär.

Ungdomar spelar en nyckelroll i att utveckla och bredda området genom att använda sin kunskap om lokala trender, kultur och hållbarhetsfrågor. Genom att starta egna initiativ inom eko- och hälsoturism kan de skapa meningsfulla upplevelser för både turister och lokalsamhällen. På så sätt bidrar de inte bara till lokal ekonomi utan skapar också en karriärväg som stämmer överens med deras egna värderingar och ambitioner.

Stöd till unga entreprenörer inom eko- och hälsoturism

Under ledning av engagerade mentorer har Grassroots Training Program (TPM) utvecklats för att stötta unga entreprenörer, inklusive personer i mer utsatta grupper, i att hitta sin egen väg inom eko- och hälsoturism. Programmet fokuserar på hållbarhetens principer, dess praktiska tillämpningar och dess betydelse inom ekoturism. Genom hela processen uppmuntras deltagarna att utforska sina känslor och reflektera över vad som känns relevant för dem, för att forma en personlig vision som stämmer överens med deras värderingar och mål. De får även möjlighet att fundera över sin potentiella roll inom ekoturism, med vägledning från sina egna drivkrafter och övertygelser.

Programmets mål är att ge unga entreprenörer en gedigen förståelse för ekoturism, samtidigt som de själva får välja sin väg, med stöd av en mentor. Mentorn spelar en central roll genom att hjälpa deltagarna att förstå innehållet, svara på frågor och bidra med ett utifrånperspektiv som vidgar deras vyer. Fokus ligger inte på att styra deltagarna i en viss riktning, utan snarare på att uppmuntra dem att utforska sina intressen på djupet. Mentorn finns också där för att stötta vid eventuella tvivel och stärka deltagarnas självförtroende under processen.

För att underlätta reflektionen uppmuntras varje deltagare att föra anteckningar i en särskild bok genom hela programmet. Den fungerar som ett personligt verktyg där de kan skriva ner sina tankar, svara på frågor och samla insikter som annars riskerar att glömmas bort. Anteckningsboken kan också användas för att formulera frågor som mentorn kan hjälpa till att besvara, vilket skapar en kontinuerlig dialog och fördjupad reflektion.

Programmet stöds av ett kompetensramverk och en samling praktiska verktyg som har utvecklats och granskats i samarbete mellan utbildare och ungdomar från olika länder och bakgrunder. Denna mångfald har använts för att skapa lärandematerial som inte bara gynnar nuvarande deltagare, utan även framtida grupper om andra aktörer vill använda och anpassa programmet. Genom att inkludera ungdomar från olika kulturer och sociala sammanhang hoppas vi att materialet ska vara relevant och tillgängligt för en bred målgrupp, inklusive dem som befinner sig i mer utsatta situationer.

GRASSROOTS-projektet

Grassroots-projektet, som startade 2023, uppstod ur ett tydligt behov: att skapa möjligheter för ungdomar och de som stödjer dem att utveckla entreprenörskompetenser inom det växande området eko- och hälsoturism. Projektet drivs av partners från Frankrike, Italien, Irland och Sverige och har under de senaste åren tagit fram och testat utbildningsmaterial, anordnat hackathons och samlat in verktyg som kan vara värdefulla för våra målgrupper. Det riktar sig både till mentorer och arrangörer som vill genomföra entreprenörsprogram inom området och till deltagare som vill utveckla sina färdigheter och möjligheter inom eko- och hälsoturism.

Insikter från GRASSROOTS-projektet

Under resans gång har vi samlat värdefulla insikter om vad som fungerar när man engagerar ungdomar och främjar deras potential inom eko- och hälsoturism.

En av de största lärdomarna är vikten av effektiv kommunikation. Att sätta tydliga mål, ge vägledning om uppgifter och metoder, och skapa öppna kanaler för återkoppling är avgörande för att skapa en smidig och effektiv upplevelse. Genom tydlig kommunikation känner deltagarna sig trygga i sina roller, vilket minskar risken för förvirring och frustration som kan påverka lärandet och engagemanget negativt.

Vi har också insett hur viktigt det är att sätta deltagarna i centrum för upplevelsen. Ungdomar behöver en trygg, inkluderande och samarbetsinriktad miljö där de får möjlighet att lära sig, utforska, nätverka och utveckla sina idéer. Genom att bygga starka band mellan deltagare, mentorer och organisatörer skapas en atmosfär där alla känner sig stöttade och inspirerade.

En annan viktig insikt är att lekfullhet och kreativitet bör integreras i inlärningsprocessen. Aktiviteter som skattjakter och interaktiva spel om hållbar utveckling bidrog till att hålla energinivån hög och gjorde lärandet mer dynamiskt. Kombinationen av inomhus- och utomhusaktiviteter gav också deltagarna möjlighet att knyta an till både miljön och varandra på ett meningsfullt sätt.

Vi har även lärt oss att det är viktigt att fira framsteg, stora som små. Genom att erkänna framgångar får deltagarna en känsla av prestation, vilket uppmuntrar till fortsatt engagemang och stärker idén om att varje liten insats räknas.

Slutligen såg vi att aktiviteterna fick en bestående effekt när de förankrades i det lokala samhället och miljön. Genom att inkludera föreläsningar från entreprenörer inom eko- och hälsoturism, studiebesök på lokala initiativ och utforska relevanta aspekter av omgivningen hjälpte vi deltagarna att se hur deras idéer kan bli verklighet. Denna koppling till plats och samhälle berikade upplevelsen och gav deltagarna en känsla av syfte och riktning.

Dessa insikter har format programmets struktur och de material och metoder som presenteras i den här guiden. De har även påverkat vårt beslut att dela upp programmet i tre kurser och blanda läromedel som fokuserar på tekniska kompetenser (t.ex. hållbarhet, ekoturism, entreprenörskap) och hjälper deltagarna att identifiera sina färdigheter (t.ex. genom verktygen IKIGAI och Inner Development Goals (IDG)). Vår förhoppning är att denna text ska inspirera och stärka både mentorer och deltagare när de tar steget in i de spännande möjligheter som eko- och hälsoturismsektorn erbjuder.

Så här använder du detta dokument

Detta dokument är uppdelat i två delar. I den första delen beskrivs vad Grassroots Training Program är och hur dess innehåll kan anpassas till olika miljöer, exempelvis "Att planera ett utbildningsprogram" på sidan 16. Som en potentiell arrangör ger detta avsnitt viktiga insikter i planeringsprocessen, som att hitta deltagare och anpassa materialet för olika målgrupper och deras specifika behov. Den andra delen av dokumentet fungerar som ett komplement till utbildningsprogrammet och ger mentorn vägledning om hur man genomför utbildningskurserna. Här finns också tips och tricks, länkar för vidare lärande om specifika ämnen samt korrekta svar på relevanta frågesporter eller tester.

Del 1

Grassroots
Utbildningsprogram

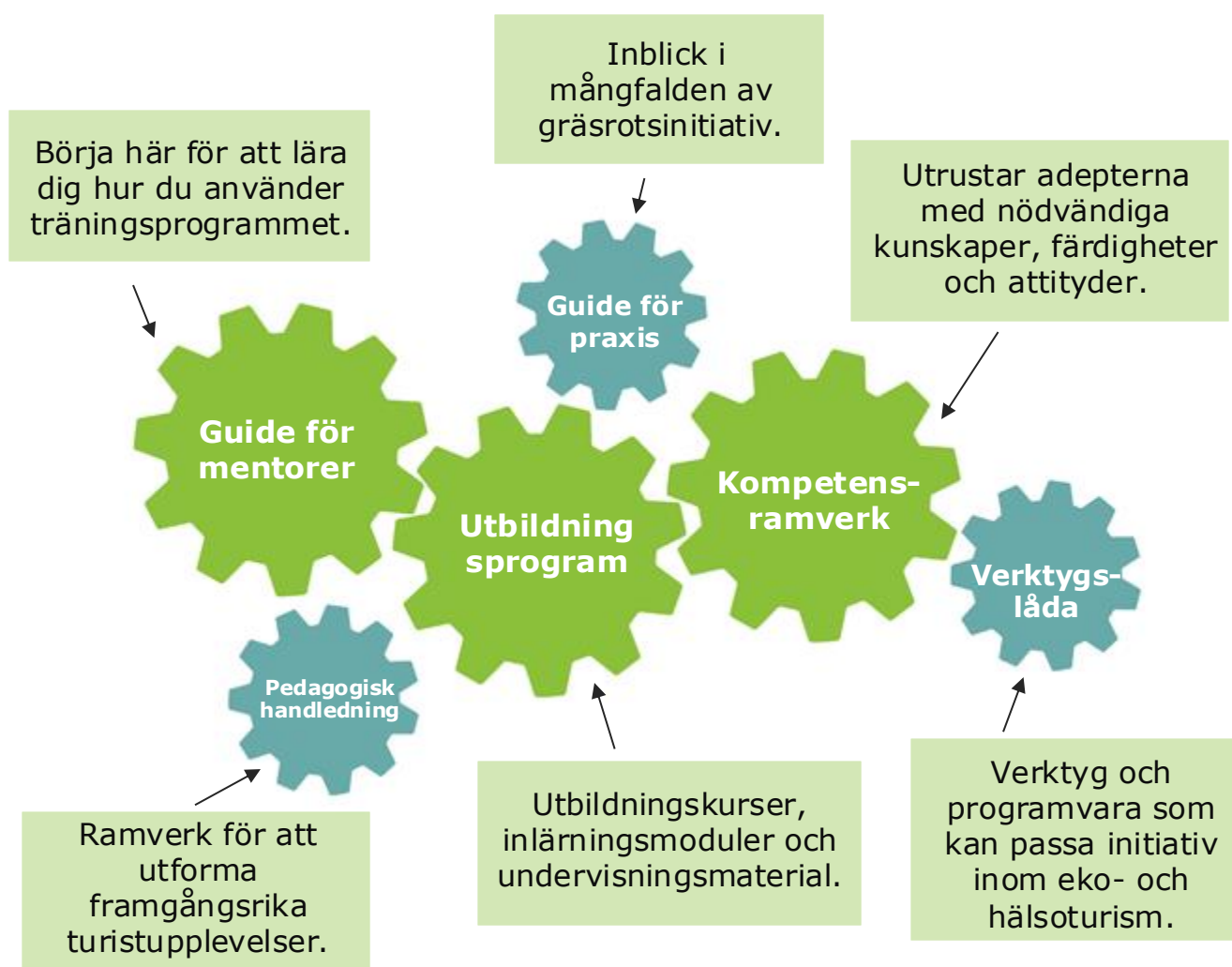

Del 2

Mentorsvägledning

Kompletterande guider och material

Till denna guide hör flera material som är relevanta för dig som mentor och orkestrator. Utbildningsprogrammet omfattar utbildningskurser, inlärningsmoduler och specifikt undervisningsmaterial, medan det dokument du håller i just nu ger vägledning om hur du använder utbildningsprogrammet när du arrangerar ett eget program. Grassroots Competence Framework hjälper mentorerna att förse adepterna med den kunskap, de färdigheter och de attityder som krävs för att de ska trivas inom det dynamiska området hållbar ekoturism. För att få en inblick i mångfalden av gräsrotsinitiativ och företag kan vår Good Practice Guide vara användbar både för mentorer och adepter, särskilt under den andra och tredje kursen, där deltagarna kommer att finna materialet särskilt relevant. När adepterna ombeds att testa och utveckla sina egna entreprenöriella idéer är The Pedagogical Guide en lämplig mall att använda. För nyblivna entreprenörer har vi också samlat ett stort antal verktyg och programvaror som kan passa initiativ inom eko- och hälsoturism i vår Toolbox. När dessa material används tillsammans, tror vi att de innehåller kärnan i att skapa ett program som kan passa en mängd olika individer: att erbjuda potentiella entreprenörer inom eko- och hälsoturism både en strukturerad inläring, utbildningsmaterial som fokuserar på kompetenser, inspiration samt verktyg för att utveckla, testa och lansera ett nytt företag.

Översikt: utbildnings- programmet GRASSROOTS

Utbildningsprogrammet för unga entreprenörer inom eko- och hälsoturism - inklusive denna guide - utvecklades för att inspirera unga människor över hela världen att hitta och utforska nya möjligheter inom eko- och hälsoturism, med fokus på och bygga vidare på deras unika personligheter, erfarenheter och färdigheter, samtidigt som de får nödvändig kunskap och verktyg för att förstå ämnena på en djupare nivå och för att förstå hur man testat dessa idéer på olika sätt.

Utbildningsprogrammets struktur

Programmet täcker ämnena hållbarhet, hälsa, ekoturism och entreprenörskap, vilket ger mentorn material för att organisera en läroplan med aktiviteter som ger deltagarna (adepterna) djupare insikt i dessa kunskapsområden, som kan användas som de är eller anpassas till olika inlärningssammanhang. Det har också ett starkt fokus på att utforska nya möjligheter - att gå bortom de typiska entreprenörmöjligheterna för att också lyfta fram personliga möjligheter; utmana deltagarna att reflektera över sin egen situation och vad de kan vara mest framgångsrika på att göra, eller var de kan hitta uppfyllelse i livet.

För mentorn innebär detta att belysa komplexa ämnen, som hållbarhet, att ta reda på hur man förmedlar grundläggande vetenskapliga ramverk till olika grupper, att utforska ämnets hälsa och ekoturism för att lyfta fram nyckelkompetenser, eller att utveckla olika lärandeaktiviteter som gör det möjligt för deltagarna att utöva entreprenörskap - till exempel genom att utveckla och testa idéer med olika målgrupper. Programmet är organiserat i tre olika kurser, som i sin tur består av flera moduler eller kapitel - vart och ett utformat för att hjälpa unga entreprenörer att navigera på resan från grundläggande förståelse till praktisk tillämpning. Denna struktur stöder en logisk progression, vilket gör det lättare för deltagarna att engagera sig i innehållet och bygga upp sina egna ekoturismprojekt.

Kurs 1: Hållbarhet och ekoturism

Den första kursen ger en grundlig introduktion till hållbarhet och dess centrala betydelse inom ekoturism. Genom att bygga en stark bas för hållbara metoder får deltagarna insikt i de miljömässiga, sociala och ekonomiska faktorer som är avgörande för framgångsrika ekoturisminitiativ. Kursen går igenom viktiga hållbarhetsprinciper och visar hur de kan tillämpas inom turismverksamheter, vilket hjälper adepterna att utveckla ett perspektiv där långsiktig ekologisk och social hållbarhet står i fokus.

Värden

Färdigheter

Ambitioner

Kurs 2: Min karriär inom Ekoturism

Den andra kursen fokuserar på individen och möjligheter till en karriär inom ekoturism. Deltagarna får reflektera över sina värderingar, styrkor och mål. Verktyg som IKIGAI-modellen används för att hjälpa dem att hitta sin drivkraft och roll i branschen. Kursen tar också upp inre utvecklingsmål (IDG), där självinsikt, motståndskraft och personlig utveckling står i centrum. Genom detta helhetsperspektiv kan deltagarna bättre anpassa sina karriärval och bidra på ett meningsfullt sätt till ekoturismens utveckling.

Värden

Färdigheter

Ambitioner

Kurs 3: Mitt ekoturism- projekt

Den sista kursen är praktisk och projektbaserad, där deltagarna får utveckla och testa sina egna ekoturisminitiativ. Med en djupare förståelse för både branschen och sina karriärmål omsätter de sin kunskap i handling. De skapar, provar och förbättrar sina projekt utifrån insikterna från tidigare kurser. Mentorerna ger vägledning och feedback under hela processen, hjälper till att hantera utmaningar och finjustera idéerna. Denna fas ger deltagarna erfarenhet av att omsätta idéer i verkligheten och förbereder dem för att driva ett hållbart företag inom ekoturism.

Design

Prototyp

Förädla

Motivering för tre kurser

Programmets tre kurser är utformade för att skapa en sammanhängande och grundlig inlärningsresa. Genom att först fokusera brett på hållbarhet, sedan på individuell karriärutveckling och slutligen på praktiskt projektarbete, hjälper programmet deltagarna att successivt bygga upp sin kompetens och sitt självförtroende. Denna stegvisa utveckling ökar engagemanget och ger unga entreprenörer de färdigheter, insikter och erfarenheter de behöver för att lyckas inom ekoturism.

I de följande avsnitten går vi igenom vad en mentor bör känna till för att planera och anpassa sitt eget program, med start i hur man handleder och leder deltagare.

Planera ett utbildningsprogram

Olika ledarskapsroller

När du leder ett utbildningsprogram – särskilt för unga entreprenörer – behöver du ofta axla flera olika roller. Du fungerar som en "orkestratör" när du planerar och strukturerar programmet, en "utbildare" när du anpassar innehållet efter deltagarnas behov och, viktigast av allt, en mentor som ger personlig vägledning och stöd.

Mentorns roll är central och innebär att hjälpa deltagarna att navigera sin entreprenörsresa genom individuell coaching och rådgivning. Som programansvarig skapar du en sammanhållen utbildningsplan, väljer innehåll och schemalägger sessioner för att balansera teori och praktik. Utbildarrollen innebär att facilitera seminarier, workshops och andra interaktiva moment som engagerar och utvecklar deltagarna. Samtidigt är det viktigt att bygga en stark gemenskap, där deltagarna kan nätverka och lära av varandra. Slutligen behöver du kontinuerligt utvärdera programmets effektivitet genom feedback och justeringar för att säkerställa att det ger konkreta och mätbara resultat.

Genom att balansera dessa roller skapar du ett dynamiskt och effektivt utbildningsprogram som ger deltagarna rätt verktyg för att lyckas inom ekoturism.

Mentorskapsrollen

I vårt program kallar vi utbildarna för mentorer och deltagarna för adepter. Trots att utbildningsledaren bär många olika roller är mentor den mest centrala, eftersom programmet bygger på individuell vägledning och stöd.

En mentor är en erfaren person som hjälper en mindre erfaren person att utvecklas, både professionellt och personligt. Till skillnad från en lärare, som fokuserar på att förmedla kunskap inom ett specifikt ämne, anpassar mentorn sitt stöd utifrån adeptens unika mål och utmaningar. Genom att lyssna, ställa frågor och ge konstruktiv feedback hjälper mentorn adepten att utforska sina möjligheter och fatta välgrundade beslut.

Vance Peavys konstruktivistiska teori om karriärvägledning ger värdefulla insikter för mentorskapsrollen. Peavy betonar att människor formar sin egen väg genom sina erfarenheter, språk och sociala sammanhang. På samma sätt arbetar mentorer genom att hjälpa adepterna att reflektera över sin identitet och ambitioner, vilket ger dem en tydligare riktning framåt.

Jämfört med en coach, som ofta arbetar mot specifika mål inom en bestämd tidsram, erbjuder en mentor ett mer långsiktigt och holistiskt stöd. En coach fokuserar på prestation och färdighetsutveckling, medan en mentor ser till adeptens helhetsutveckling och framtida potential.

Genom att skapa en trygg miljö där adepten kan växa spelar mentorn en nyckelroll i den personliga och yrkesmässiga utvecklingen. Det stöd som ges sträcker sig bortom traditionell undervisning och coachning, och hjälper adepten att navigera sin egen väg mot en hållbar framtid.

“Impostor Syndrome”

Mentorskap är ingen färdig förmåga – det är något som utvecklas genom erfarenhet och reflektion. Att vara mentor kan vara en lärorik resa även för den som är ny i rollen. Du kanske vill vägleda unga entreprenörer inom eko- och hälsoturism men känner dig osäker på din egen erfarenhet av mentorskap. Det viktiga är att ha en grundläggande förståelse för entreprenörskap, hållbarhet eller turism, en vilja att lära och en förmåga att ställa de rätta frågorna.

Många nya mentorer brottas med tanken på att de inte är tillräckligt kvalificerade – *“Vad vet jag?”* eller *“Hur kan jag hjälpa om jag inte har alla svar?”* Andra kan ha motsatt utmaning: att hålla tillbaka och låta adepten utforska istället för att leverera svar direkt. I båda fallen kan det vara hjälpsamt att se mentorskapet som en utforskande process. Att ställa öppna frågor – *varför* och *hur* – är ofta mer värdefullt än att ge färdiga lösningar. Ibland kanske du tror dig ha svaret, men det kan finnas andra perspektiv värda att undersöka först.

Som mentor behöver du kunna växla mellan olika roller beroende på sammanhanget. Ibland fungerar du som utbildare och leder seminarier där du presenterar fakta. Andra gånger tar du en rådgivande roll och föreslår olika möjliga vägar. Men oftast är du i den rent vägledande rollen, där ditt främsta ansvar är att hjälpa adepten att strukturera sin egen inlärningsprocess och hitta svaren själv.

Entreprenörskap handlar i grunden om att identifiera problem som är värda att lösa. Ofta krävs en djupare analys för att förstå de underliggande orsakerna och avgöra vilken lösning som faktiskt är rätt. Därför är ett nyfiket och utforskande tankesätt en värdefull färdighet – både för adepten och mentorn.

Inom detta program kan mentorsrollen anpassas på olika sätt. Vissa mentorer väljer att genomföra GRASSROOTS-programmet i sin ursprungliga form, medan andra anpassar det mer efter deltagarnas behov eller hämtar inspiration från andra initiativ. Oavsett vilket förhållningssätt du väljer är den gemensamma nämnaren att vägleda utan att döma och att utforska möjligheter tillsammans med deltagarna.

¹ Ofta kallat Impostor Syndrome:

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/impostor%20syndrome>

Viktiga slutsatser

Mentorskap inom Ekoturism – Nyckelroller och Ansvar

En mentor spelar en avgörande roll i att vägleda unga entreprenörer inom ekoturism genom att stödja deras tankeprocess, hjälpa dem att vidta lämpliga åtgärder och utveckla sin karriär. Här är några viktiga sätt en mentor kan bidra:

1. Förståelse och empati

Skapa en stödjande och utvecklande miljö genom att förstå adeptens känslor, intressen och ambitioner inom ekoturism.

2. Vägledning och instruktion

Ge tydliga instruktioner och vägledning om tekniker, arbetsmetoder och bästa praxis inom branschen.

3. Uppmuntran och stöd

Stärk adeptens självförtroende genom att uppmärksamma framsteg, ge uppmuntran och motivera till fortsatt lärande.

4. Utforskning och upptäckt

Inspirera adepten att utforska sina intressen genom forskning, studiebesök och praktiska erfarenheter.

5. Krittiskt tänkande och reflektion

Stöd adepten i att analysera olika perspektiv, reflektera över erfarenheter och utvärdera ekoturismens miljömässiga och sociala effekter.

6. Målsättning och åtgärdsplanering

Hjälp adepten att sätta upp tydliga och uppnåeliga mål samt utveckla en konkret handlingsplan för att bygga en karriär inom ekoturism.

7. Möjligheter till kompetensutveckling och lärande

Identifiera relevanta kurser, workshops, praktikplatser och volontärmöjligheter som kan bidra till adeptens utveckling.

Fler viktiga lärdomar

- 8. Nätverkande och mentorskap** innebär att underlätta kontakter mellan adepterna och yrkesverksamma inom ekoturismbranschen. Mentorn uppmuntrar adepten att söka mentorskap från erfarna personer som kan ge vägledning, råd och stöd när de navigerar sin karriärväg.
- 9. Överföring av värderingar och yrkeskultur** handlar inte bara om att förmedla tekniska färdigheter utan även de värderingar, normer och den yrkeskultur som präglar yrket. Mentorn betonar vikten av ärlighet, kvalitet i arbetet och respekt för både kunder och kollegor.
- 10. Uppmuntran till självständighet** är en viktig del av mentorskapet. Samtidigt som mentorn vägleder adepten, uppmuntras denne att ta egna initiativ och ansvar. Genom att gradvis låta adepten ta på sig mer ansvar stärks deras självförtroende och expertis.
- 11. Främja självkännedom och tillväxt** genom att uppmuntra adepten att reflektera över sina styrkor, svagheter, värderingar och intressen. Hjälpt dem att identifiera områden där de kan utvecklas och stöd dem i att vidta proaktiva åtgärder för att förbättra sina färdigheter.
- 12. Inspiration och motivation** är en central del av mentorskapet. Genom att dela framgångshistorier, förebilder och exempel på effektiva ekoturisminitiativ inspireras adepten att driva sin passion för hållbarhet och bevarande vidare i sin karriär.
- 13. Fira** både framsteg och motgångar tillsammans med adepten. Att uppmärksamma varje litet steg, även bakslag, hjälper adepten att se misslyckanden som en del av inlärningsprocessen. Detta stärker deras förmåga att växa och motiveras av sina erfarenheter.

Mentorns roll är att vägleda, stödja och stärka adepten på deras resa mot en meningsfull och framgångsrik karriär inom ekoturism. Genom positivt mentorskap utvecklar adepten det självförtroende, de färdigheter och den motståndskraft som krävs för att bidra till en hållbar utveckling.

Planera eller anpassa ett utbildningsprogram

När man planerar eller anpassar ett utbildningsprogram för entreprenörer är det bra att tänka på att varje deltagare har unika erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Detta betyder att varje individ kan bidra med nya idéer och lösningar som bara de själva kan komma på. Målet med ett entreprenörskapsprogram bör vara att frigöra dessa möjligheter genom att se varje person för den de är och skapa en trygg miljö för utveckling. Det innebär också att förstå varje individs behov och försöka tillgodose dem så gott som möjligt. En viktig del av detta är att förstå att människor lär sig på olika sätt. Att skapa en trygg och öppen atmosfär i gruppen så att deltagarna kan dela idéer och vara sårbara är också avgörande. Slutligen är det viktigt att sätta upp tydliga mål för att kunna ta nästa steg. I kommande avsnitt kommer vi att utveckla dessa tankar ytterligare.

2. Roughly paraphrased / inspired by Robert Greene in his book "Mastery"

Definiera och bjud in målgruppen

När du startar ett entreprenörskapsprogram för unga entreprenörer är det viktigt att tydligt definiera målgruppen. Tänk på vilken åldersgrupp du vill nå, som gymnasieelever (15-18 år), högskolestudenter (18-24 år) eller unga yrkesverksamma (25-30 år). Varje grupp har olika behov och tillgänglighet, vilket påverkar programmets upplägg och innehåll.

Lokala förhållanden och tillgänglighet

För att schemalägga programmet effektivt måste du ta hänsyn till lokala förhållanden. För ungdomar i skolåldern är det bäst att tänka på tider efter skolan, helger och skollov. Högskolestudenter har oftast mer flexibla scheman men är upptagna under tentaperioder. Unga yrkesverksamma föredrar oftast kvälls- eller helgevenemang på grund av jobb. Du bör också ta hänsyn till lokala helgdagar och större evenemang för att undvika konflikter.

Överväganden om schemaläggning

- ❖ **Evenemang på dagtid:** Passar för studenter under loven eller för dem med flexibla scheman. Fördelarna inkluderar hög energinivå och bättre tillgång till resurser och föreläsare. Nackdelen är potentiella konflikter med skola eller arbete.
- ❖ **Evenemang på kvällstid:** Bra för unga yrkesverksamma och studenter med dagtidsåtaganden. Dessa evenemang kan vara mer avslappnade, men deltagarna kan vara trötta efter en lång dag.
- ❖ **Evenemang på helger:** Perfekt för intensiva workshops eller längre sessioner, vilket ger fördjupade upplevelser, men kan kollidera med privat- eller familjetid.
- ❖ **Säsongsmässig timing:** Sommarprogram passar bra för studenter men kan påverkas av semestrar eller extrajobb. Vinterprogram undviker detta men bör ta hänsyn till semestertider och väderförhållanden.

Innehållets attraktionskraft

För att attrahera din målgrupp ska du anpassa innehållet efter deras intressen och karriärmål. Använd engagerande aktiviteter som är kopplade till verkliga tillämpningar, som gästföreläsare, studiebesök och praktiska projekt. Se till att innehållet är relevant och ger konkreta fördelar, t.ex. kompetensutveckling, nätverksmöjligheter och CV-byggnad. Det är särskilt viktigt att hitta gästföreläsare eller organisera studiebesök som deltagarna kan relatera till, oavsett ålder, bakgrund eller socioekonomisk situation.

Organisering och evenemangsplanering

Effektiv evenemangsplanering kräver användning av kraftfulla organisatoriska verktyg. Programvara som Microsoft Excel, Google Sheets eller specialiserade plattformar för evenemangshantering (t.ex. Eventbrite, Trello) kan göra processen mer effektiv.

Excel/Google Sheets

Skapa detaljerade evenemangsscheman, spåra registreringar, övervaka närvaro och hantera budgetar. Använd mallar för att säkerställa enhetlighet och effektivitet.

Exempel:

- ❖ Skapa kolumner för deltagarnas namn, kontaktinformation, sessionsdatum, närvaro och anteckningar om framsteg.
- ❖ **Spårare för inlärningsmål:** Använd ett separat ark för att registrera individuella lärandemål och milstolpar. Inkludera kolumner för målbeskrivningar, måldatum, uppdateringar av framsteg och återkoppling från mentor.

Personliga profiler och uppföljning av framsteg

Upprätthåll personliga profiler för varje deltagare för att följa deras resa och prestationer. Detta kan inkludera:

- ❖ **Information om deltagaren:** Namn, kontaktuppgifter, bakgrund och intressen.
- ❖ **Mål för lärande:** Specifika, mätbara mål som sätts upp i början av programmet.
- ❖ **Anteckningar om framsteg:** Regelbundna uppdateringar om måluppfyllelse, utmaningar och resultat.
- ❖ **Registrering av närvaro:** Loggar över sessioner deltagaren har närvarat vid.
- ❖ **Feedback och utvärderingar:** Feedback från mentorer och kollegor, självutvärderingar och formella utvärderingar.

Excel och Google Sheets erbjuder en enkel lösning för att organisera denna typ av information, men om du planerar att organisera program på lång sikt eller som en del av din verksamhet, kan det vara värt att utforska verktyg som **GRASSROOTS Toolbox** för att hitta mer skräddarsydda alternativ. Plattformar som Zoho kan användas för att skapa evenemang, hantera utbildningsprogram, följa upp framsteg och mycket mer.

Tips för att lyckas med evenemangsplanering

- ❖ **Börja tidigt:** Planera i god tid för att säkra lokaler, talare och material.
- ❖ **Tydlig kommunikation:** Se till att alla deltagare är välinformerade om detaljer, förväntningar och ändringar i evenemanget.
- ❖ **Planer för säkerhetskopiering:** Ha beredskapsplaner för potentiella problem, som inställda talare eller tekniska svårigheter.
- ❖ **Feedbackmekanism:** Implementera ett system för att samla in och agera på deltagarnas feedback för att kontinuerligt förbättra programmet.

Olika sätt att lära sig

När man planerar och genomför ett utbildningsprogram är det viktigt att förstå att inläring är individuell. Att använda en variation av metoder för att förmedla kunskap gör lärandet mer dynamiskt. Deltagarna kan ta del av teoretiska artiklar för att fördjupa sig, samtidigt som praktiska övningar och rollspel gör lärandet mer konkret. Diskussioner hjälper till att klargöra och förstärka informationen. Detta ger både teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet.

Människor lär sig på olika sätt. Vissa lär sig bäst genom att läsa, andra genom visuella medier som videor och presentationer. Diskussioner och samtal är också viktiga för dem som lär sig genom att tala. Genom att använda en mix av metoder kan alla deltagare få möjlighet att lära på det sätt som passar dem bäst.

Aktivt deltagande, som praktiska övningar och gruppdiskussioner, stärker förståelsen och gör lärandet mer relevant. Att tillämpa teori i praktiken gör att kunskapen stannar kvar längre och blir mer användbar.

Dagens generation är van vid att ta till sig information i korta bitar. Därför bör presentationer vara korta, tydliga och engagerande, med möjlighet till diskussioner och gruppövningar efteråt. Detta håller deltagarnas fokus och hjälper dem bearbeta och förstå informationen.

Genom att anpassa programmet till individuella inlärningsstilar och dagens behov kan mentorer skapa en mer effektiv och tillgänglig lärandeupplevelse.

Insikter från GRASSROOTS-projektet

Under Grassroots-projektet testades olika tillvägagångssätt. Vid hackathonet i Matera arbetade deltagarna i team och blandade diskussioner om ekoturism med aktiviteter som skattjakter. Detta visade hur viktigt det är att ha roligt och variera aktiviteter för att hålla deltagarna engagerade. I Bryssel insåg vi vikten av aktivt deltagande och erfarenhetsbaserat lärande, där vi kombinerade en territoriell analys av turistplatser med ett spel om hållbarhet och studiebesök hos lokala entreprenörer. Genom att använda olika inlärningsmetoder skapades en gemenskap för lärande och kunskapsutbyte.

Vi upptäckte att mentorer också lär sig mycket genom att engagera sig i ungdomarna. Detta bekräftade vikten av att mentorer ser sig själva som elever för att få nya perspektiv genom meningsfulla möten med ungdomarna. Denna erfarenhet stärkte värdet av att använda varierade inlärningsmetoder för att främja gemenskap och bygga relationer mellan mentorer och adepter.

Här är några aktiviteter inspirerade av dessa insikter, som kan användas för att anpassa ditt program efter deltagarnas behov och inlärningsstilar:

Läsning och reflektion:

- ❖ Dela ut artiklar, bokkapitel eller forskningsrapporter före sessionen.
- ❖ Avsätt tid för individuell läsning och reflektion, t.ex. 1-3 artiklar några dagar före.
- ❖ Genomför en gruppdiskussion där deltagarna delar sina insikter och tolkningar.

Workshop om videoanalys:

- ❖ Titta på en film eller dokumentär som är relevant för ämnet.
- ❖ Pausa vid viktiga delar och diskutera dem i grupp.
- ❖ Ge deltagarna ett arbetsblad/Mentimeter för att notera viktiga punkter och frågor att diskutera efter filmen (t.ex. analysera ett business case).

Interaktiv föreläsning och frågor och svar:

- ❖ Håll en föreläsning med visuella hjälpmedel som bilder och diagram.
- ❖ Uppmuntra frågor under och efter presentationen.
- ❖ Låt deltagarna sammanfatta de viktigaste punkterna med egna ord, antingen öppet eller digitalt, t.ex. via Mentimeter.
- ❖ Tänk på att skapa en trygg miljö för deltagare som är ovilliga att tala, även om de är kompetenta.

Rollspel och simuleringsövningar:

- ❖ Organisera rollspel baserade på verkliga scenarier, t.ex. om hållbarhet och ekoturism.
- ❖ Dela in deltagarna i små grupper och ge dem olika roller (t.ex. förstå kunders behov eller lokala möjligheter).
- ❖ Ha en debriefing där varje grupp delar vad de lärt sig.

Teach-Back-sessioner:

- ❖ Tilldela ämnen till deltagarna för att de ska förbereda minipresentationer.
- ❖ Låt varje deltagare presentera sitt ämne för gruppen för att främja ömsesidigt lärande.
- ❖ Ge feedback på presentationsförmåga och innehåll genom att ställa öppna frågor och hjälpa deltagarna att förbättras.

Utveckla lärandemål med Grassroots Kompetensramverk

För att maximera nyttan av programmet måste varje mentor ha en god förståelse för entreprenörskap, vilket är avgörande för att omvandla en idé till något konkret. I den här guiden refererar vi till arbetet av Bacigalupo et al. (2016), som medförfattade en politisk rapport om entreprenörskompetenser tillsammans med Europeiska kommissionen. Rapporten syftar till att utveckla ett ramverk, EntreComp, som belyser nyckelkompetenser för entreprenörskap och hur dessa kan utforskas i olika utbildningsmiljöer.

***"The Entrepreneurship Competence Framework"**, eller EntreComp, är ett verktyg för att stärka entreprenörskapscapaciteten hos både individer och organisationer i Europa. Ramverket definierar tre kompetensområden, 15 kompetenser samt läranderesultat och kunskapsnivåer. Det erbjuder en gemensam referens som nuvarande och framtida initiativ kan använda för att främja entreprenörskap.

Vi använder EntreComp-ramverket som en enhetlig referens, då det redan är etablerat inom området av Europeiska kommissionen³.

EntreComp-modellen

Utveckla lärandemål med Grassroots Kompetensramverk

Även om EntreComp inte är en del av utbildningsprogrammet, har dess innehåll inspirerat utvecklingen av programmet och det egna kompetensramverket, Grassroots kompetensramverk.

Grassroots kompetensramverk är designat för att vägleda deltagarna genom en inlärningsresa som kombinerar teori och praktik, med fokus på både individuell utveckling och samhällspåverkan. Ramverket består av fyra (+ ett) tematiska kompetensområden och 12 (+ tre) kompetensdomäner, samt ett rutnät som definierar tre nivåer av kompetens: assisterad, autonom och kollaborativ. De fyra + ett kompetensområdena är:

- ❖ Hållbarhet och miljömedvetenhet
- ❖ Social inkludering och samhällsengagemang
- ❖ Teknisk och yrkesmässig expertis inom ekoturism
- ❖ Entreprenörs- och ledarskapsfärdigheter
- ❖ Pedagogiska färdigheter och mentorskap

Ramverket hjälper deltagarna att:

- ❖ Förstå och tillämpa hållbarhetsprinciper
- ❖ Främja samhällsengagemang och kulturell lyhördhet
- ❖ Utveckla entreprenöriella lösningar inom ekoturism

Sammanfattningsvis ger Grassroots kompetensramverk mentorer verktyg för att utveckla adepternas kunskaper, färdigheter och attityder för att lyckas inom hållbar ekoturism. Strukturen är anpassad efter EntreComp-ramverket och tar upp samspelet mellan hållbarhet, social inkludering, entreprenörskap och samhällsengagemang. Det fungerar som en guide för utbildare, handledare och deltagare att tillsammans bygga kompetenser i linje med globala hållbarhetsmål och lokala kulturella värderingar.

Utvärdering av framsteg

Att bedöma framsteg är en viktig del av alla utbildningsprogram, eftersom det säkerställer kontinuerlig förbättring och effektivitet i inlärningsprocessen. Att utvärdera adeptens utveckling är avgörande för att förstå deras framsteg, identifiera områden för ytterligare stöd och erkänna prestationer. Denna feedback hjälper adepterna att hålla sig motiverade och engagerade. Det är också viktigt att utvärdera mentorn eller utbildaren, eftersom detta ger insikter om deras undervisning, förmåga att förmedla material och engagera adepterna. Konstruktiv feedback till mentorerna kan förbättra undervisningsmetoder och leda till bättre resultat.

Slutligen är det viktigt att utvärdera själva programmet för att kunna bedöma dess effektivitet, relevans och påverkan. Detta kan göras på flera sätt, som genom tester, självutvärderingar eller diskussioner med den ansvariga mentorn. Det handlar om att koppla programmets och de självvalda lärandemålen till läranderesultatet och diskutera relationen mellan dessa.

Bedömningen kan struktureras som en stegvis process som löper parallellt med programmet, där varje inlärningsaktivitet avslutas med en reflektions- och diskussionssession som mentorn modererar och antecknar, med fokus på innehållet. Utöver detta kan mentorn planera individuella bedömningar av varje adept, där även adepterna ges möjlighet att bedöma mentorn, exempelvis genom en anonym enkät i slutet av programmet.

Att bedöma någons bidrag kan vara känsligt, vilket kräver finesse och ibland en bra struktur för att fungera. Inget program passar alla, men det är viktigt att lämna utrymme för konstruktiv kritik. I de följande avsnitten presenterar vi möjliga vägar framåt.

Utvärdering av mål och inlärningsresultat

Övergripande och personliga lärandemål

Även om formella tester kan användas för att bedöma kunskap, exempelvis genom att ställa slumpmässiga frågor från olika kurser, kan ett alternativ vara att be adepterna skapa sin egen frågesport baserat på programmet och sina egna lärandemål (inspirerat av EntreComp-ramverket). Detta skulle kunna inkludera övergripande frågor som:

- ❖ Hur säker känner du dig på att tillämpa det du har lärt dig i verkliga scenarier?
- ❖ Kan du ge exempel på specifika färdigheter eller kunskaper från kursen som du känner dig mest säker på att använda?
- ❖ Finns det några särskilda begrepp eller tekniker som du känner dig mindre säker på att tillämpa i praktiken? Om så är fallet, vilka och varför?
- ❖ Hur väl tycker du att programmet förberedde dig för potentiella utmaningar som du kan ställas inför i verkliga situationer?
- ❖ Vad kan du göra för att förbättra dina tillkortakommanden i framtiden?

Mål för ämnesinläring

Ett alternativt, och enklare, sätt att bedöma inlärningsresultat kan vara att välja ut de mest grundläggande frågorna (t.ex. tre från varje kurs) och ställa dessa till adepten genom öppna frågor, vilket kan liknas vid en "hemtentamen" som används i formell utbildning. Här kan adepten använda allmänt tillgängligt material för att förklara de mest grundläggande delarna av programmet och avsluta med en reflektion över sin egen inläringserfarenhet, framtida mål och nödvändiga inlärningsaktiviteter. Kursiverade frågor kan användas för att svara på dessa frågor.

Om detta material delas med mentorn kan det hjälpa mentorn att vägleda adepten mot nästa steg i deras utveckling, exempelvis genom att organisera individuella samtal som en del av de avslutande aktiviteterna i programmet. Det är viktigt att mentorn har möjlighet att hjälpa adepten att förstå sina svaga områden och vägleda dem till en situation där dessa områden kan förbättras, samtidigt som adepten får beröm för sina prestationer.

Om en frågesport inte passar in i programmets struktur kan ett annat sätt att bedöma lärandet vara att fokusera på individuella presentationer, där mentorn bedömer och ger feedback på projektpresentationer eller presentationer i form av teach-back-sessioner (se under "olika sätt att lära sig", sista stycket).

Att sätta mål som mentor

Att sätta upp mål behöver inte vara begränsat till adepten. Vi menar att den här typen av lärandeprogram kan vara ett utmärkt tillfälle för mentorer att utveckla sina egna färdigheter. Mentorn kan till exempel anordna en föreläsning med fokus på självledarskap och dela med sig av sina egna styrkor och svagheter, samt vad han eller hon har försökt göra, eller vill göra, för att bli bättre. Att bjuda in andra till sitt eget sätt att tänka och visa att det är okej att vara sårbar och öppen, till exempel om sitt eget kunskapsläge, kan skapa en tryggare och mer öppen miljö. Detta kan göra det lättare för alla i gruppen att öppna sig.

Genom att sätta upp egna mål, särskilt med hjälp av system som är allmänt förstådda och verifierade, sätts en standard för andra att följa. Det kan göra det lättare för alla, inklusive mentorn, att förbättra sig i mentorskapsuppdraget. Det skapar även en mer solid och jämlik grund för relationen mellan mentor och adept, vilket möjliggör en högre grad av öppenhet och förtroende. Detta kan i sin tur förbättra gruppens effektivitet och påskynda deltagarnas framsteg.

Upprätta en relation

När du har bestämt huvudinnehållet i programmet och funnit en struktur som verkar passa bra för din grupp, kan du ta dig tid att fundera på hur du kan underlätta för gruppen att komma in i programmet och ta på dig rollen som samhällsbyggare för att skapa en trygg plats för dina deltagare. För att göra detta på ett effektivt sätt är det viktigt att förstå gruppdynamiken, vilket är till stor hjälp när du ska välja aktiviteter som stärker sammanhållningen i gruppen.

Introduktion till gruppdynamik

FIRO-modellen

FIRO-modellen (Fundamental Interpersonal Relations Orientation), utvecklad av Will Schutz, är ett ramverk för att förstå gruppdynamik. Den bygger på att individer har tre grundläggande behov som påverkar deras beteende i grupper: Inkludering, kontroll och tillgivenhet.

- ❖ **Inkludering:** Detta behov handlar om i vilken utsträckning individer försöker tillhöra gruppen och bli erkända som viktiga medlemmar. Ett högt behov av inkludering kan leda till aktivt deltagande, medan ett lågt behov av inkludering kan leda till att man drar sig undan.
- ❖ **Kontroll:** Detta behov handlar om vilken grad av inflytande och ansvar en individ vill ha i gruppen. Vissa medlemmar kanske vill leda och styra gruppen, medan andra föredrar att följa och ta emot instruktioner.
- ❖ **Öppenhet:** Detta behov handlar om graden av känslomässig närhet och personlig anknytning som individer söker. Ett stort behov av öppenhet kan främja nära och stödjande relationer, medan ett lågt behov av tillgivenhet kan leda till mer distanserade interaktioner.

Faserna i gruppens utveckling

Grupper går vanligtvis igenom flera distinkta utvecklingsfaser, t.ex,

- 1. Tillhörighetsfas (formning):** I detta inledande skede samlas gruppmedlemmarna och bekantar sig med varandra. Individerna är främst inriktade på att etablera sin plats i gruppen och förstå gruppens syfte. Under den här fasen är medlemmarna ofta artiga och försiktiga eftersom de vill höra till och bli accepterade. Tyngdpunkten ligger på att bygga relationer, definiera gruppens uppdrag och fastställa grundregler.
- 2. Kontrollfasen (Storming):** I detta skede uppstår ofta konflikter och konkurrens när individer hävdar sina åsikter och tävlar om inflytande. Maktkamper och konflikter om ledarskap, roller och uppgiftsfördelning är vanliga. Medlemmarna testar gränser och utmanar gruppens struktur när de förhandlar om kontroll och beslutsbefogenheter. Denna fas är avgörande för att etablera tydliga hierarkier och roller inom gruppen, vilket kan leda till spänningar men i slutändan stärker gruppens fundament.
- 3. Öppenhetsfasen (normering):** I takt med att konflikterna löses börjar gruppen etablera normer och sammanhållning. Medlemmarna utvecklar ömsesidigt förtroende, kommer överens om regler och roller och börjar samarbeta mer. Kommunikationen blir mer öppen och ärlig och medlemmarna känner sig bekväma med att dela med sig av idéer och feedback. Den här fasen kännetecknas av ökat samarbete och fokus på att bygga starka, stödjande relationer. Gruppens struktur stärks och en känsla av enighet och ett gemensamt syfte växer fram.
- 4. Prestationer:** I detta skede arbetar gruppen effektivt för att nå sina mål. Rollerna är väl definierade och medlemmarna är motiverade och produktiva. Gruppen kännetecknas av en hög grad av samarbete, problemlösning och ömsesidigt stöd. Den grund som lagts i faserna tillhörighet, kontroll och öppenhet gör att gruppen kan prestera sitt bästa.
- 5. Avstämning:** Detta sista steg innebär att gruppen upplöses efter att ha uppnått sina mål. Medlemmarna reflekterar över sina prestationer och gruppens övergripande erfarenhet, och kan uppleva en känsla av förlust eller prestation. Gruppen kan planera för framtida samarbeten eller gå skilda vägar och ta med sig lärdomarna från sina gemensamma erfarenheter.

Vikten av att förstå gruppdynamik

Att förstå gruppdynamik är avgörande för att skapa välfungerande grupper.

Det bidrar till att lösa konflikter genom att ledare kan identifiera de underliggande behov och beteenden som ligger bakom tvister, vilket möjliggör effektiv medling. Medvetenhet om gruppdynamik förbättrar dessutom samarbetet eftersom ledarna kan skapa en miljö där medlemmarnas styrkor utnyttjas och svagheter mildras. Denna medvetenhet ökar också engagemanget, eftersom tillgodoseendet av individuella behov säkerställer att medlemmarna känner sig uppskattade och förstådda, vilket leder till ett större engagemang för gruppens mål. I slutändan optimerar en väl hanterad gruppdynamik prestationerna genom att förbättra beslutsfattandet, främja innovation och öka produktiviteten när medlemmarna arbetar synergistiskt mot gemensamma mål. I följande avsnitt ges en översikt över övningar som kan vara till hjälp för att göra denna kunskap användbar.

Icebreaker-övningar för nya grupper

- ❖ **Parvisa antaganden:** I den här isbrytaren delas deltagarna in i par och får i uppgift att svara på åtta stereotypa frågor om varandra utan föregående diskussion. Frågorna kan handla om: var de är födda, hur många syskon de har, deras favoritmat, vad de är riktigt bra på, deras passioner, dolda talanger, deras favorithobby och en plats de drömmer om att besöka. Varje person skriver ner sina gissningar på sin partners svar. När gissningarna är klara diskuterar paren sina faktiska svar och jämför dem med gissningarna och avslöjar hur korrekta eller felaktiga de var.

Syftet med den här övningen är att visa hur våra antaganden om människor ofta är felaktiga. Den belyser vikten av att ställa frågor och aktivt söka information i stället för att förlita sig på förutfattade meningar. Denna princip är lika viktig i affärslivet; när du utvecklar en ny idé är det bästa sättet att validera dina antaganden att formulera insiktsfulla frågor och engagera dig i din målgrupp för att testa om dina antaganden stämmer. Detta tillvägagångssätt främjar bättre förståelse, innovation och framgång i både personliga interaktioner och professionella strävanden.

- ❖ **Två sanningar och en lögn:** Varje medlem berättar två sanningar och en lögn om sig själv. Gruppen gissar sedan vilket påstående som är lögnen. Den här övningen uppmuntrar till att dela personlig information på ett roligt och engagerande sätt och hjälper medlemmarna att lära känna varandra.
- ❖ **Mänsklig knut:** Gruppmedlemmarna står i en cirkel, sträcker sig över för att hålla två olika personer i handen och försöker sedan lösa upp knuten utan att släppa varandras händer. Denna aktivitet främjar lagarbete, problemlösning och skratt, vilket underlättar den inledande obekvämligheten.

Typiska utmaningar när man planerar och genomför ett program

Att attrahera deltagare

Om du lanserar ett program för första gången utan en fördefinierad målgrupp blir marknadsföring och uppsökande verksamhet avgörande. Utnyttja sociala medier, lokala skolor, universitet, fritidsgårdar och professionella nätverk för att marknadsföra programmet. Lyft fram programmets unika fördelar och erbjud incitament i form av certifikat, priser eller nätverksmöjligheter med branschfolk.

Hantering av uteblivna besök och engagemangsfrågor

- ❖ **Utebliven närvaro:** Följ upp deltagare som inte dyker upp på schemalagda evenemang. Ett snabbt samtal eller e-postmeddelande kan hjälpa dig att förstå deras skäl och justera framtida sessioner därefter. Att erbjuda flexibla alternativ för närvaro eller att spela in sessioner för senare visning kan förbättra deltagandet.
- ❖ **Lågt engagemang:** Skapa en välkomnande miljö som uppmuntrar till deltagande. Använd isbrytare, interaktiva aktiviteter och diskussioner i smågrupper för att främja engagemanget. För dem som verkar oengagerade kan personliga avstämningar hjälpa till att identifiera eventuella problem och erbjuda stöd.
- ❖ **Motvilja mot att öppna sig:** Bygg förtroende genom konsekvent och empatisk kommunikation. Uppmuntra till delaktighet genom att föregå med gott exempel och visa sårbarhet. Använd anonyma feedbackverktyg så att deltagarna kan uttrycka sina farhågor utan rädsla.
- ❖ **Hantering av konflikter:** Etablera tydliga gruppnormer och protokoll för konfliktlösning redan från början. Ta itu med konflikter snabbt och rättvist, med fokus på medling och ömsesidig förståelse. Utbildning i teamarbete och kommunikation kan förebygga många problem.

Omfamna flexibilitet - var inte rädd för att ändra programmet under resans gång

Som mentor inom eko- och hälsoturism är anpassningsförmåga nyckeln till att se till att dina adepter får ut mesta möjliga av varje session. Det kan finnas tillfällen då gruppen inte är redo för det innehåll som du har planerat, eller då du bara lyckas täcka en del av materialet. I sådana fall kan det vara ovärderligt att vara beredd att anpassa sig – genom att dela med sig av kompletterande material på kvällen, svara på frågor, klargöra begrepp eller omforma kommande sessioner. Denna flexibilitet gör att du kan åtgärda luckor, stärka inlärningsresultaten och se till att deltagarna känner sig stöttade i sin entreprenörsresa. Genom att vara lyhörd och öppen för förändringar ökar du programmets genomslagskraft och hjälper adepterna att göra framsteg med självförtroende.

Breddning av begreppet entreprenör

Det är inte ovanligt att människor förknippar entreprenörskap och entreprenörer med sådana som Elon Musk eller Bill Gates. Miljardärer som driver stora multinationella företag; och känner att termen på något sätt är reserverad för dessa individer. Det är inte heller ovanligt att folk tror att starta företag är något man gör som aktiebolag. Dessa myter är värda att diskutera – och avliva. Ha detta i åtanke när du organiserar lärandeaktiviteter inom den andra och tredje kursen. Utveckla begreppet ensamföretagare och prata kanske om att människor startar kooperativ varje dag – och att även detta är en form av entreprenörskap som kanske är mer inriktad på människor som vill starta något tillsammans med andra. Som söker och utnyttjar styrkorna i nätverk. Det finns mer i konceptet och det kan vara värt att diskutera detta tidigt i programmet, eftersom det kan leda till mer insikter om hur människor också ser på sig själva och ge idéer om hur de kan starta ett företag som är mer i linje med hur de fungerar som person.

Att prata om våra saker

Med utgångspunkt i idén om att skingra myter och missuppfattningar är det också viktigt att tänka på hur man kan skapa en atmosfär som gör det möjligt för deltagarna att diskutera våra saker, dilemman och avvägningar, när man arrangerar den här typen av program.

För entreprenörer, särskilt de som strävar efter att föregå med gott exempel, kan det vara en utmaning att inspirera andra att "göra rätt", och det kan vara mycket svårt att bygga upp en hållbar affärsmodell. En entreprenör inom ekoturism kan till exempel ha som mål att skapa upplevelser som respekterar naturen och minimerar påverkan, men kan ändå ställas inför dilemmat att behöva delta i internationella evenemang eller nätverksträffar som endast är tillgängliga med flyg. Att välja att flyga kan verka kontraintuitivt för någon som är engagerad i hållbarhet, men ibland är dessa val nödvändiga för att sprida medvetenhet, säkra finansiering eller skala upp ett uppdrag. Vägen framåt är full av paradoxer, men vi måste ändå välja och gå vidare på något sätt.

En uppriktig mentor kan ta upp dessa avvägningar och betona att strävan efter hållbarhet inte alltid innebär perfektion, och att beslut ofta vägs mot begränsningar i den verkliga världen. Att ta tillfället i akt att presentera sina egna dilemman för gruppen kan vara mycket användbart.

Dessa paradoxer innebär komplexa val, där varje alternativ medför sina egna avvägningar. Att diskutera sådana dilemman inom programmet kan vara oerhört värdefullt, eftersom det uppmuntrar deltagarna att konfrontera spänningarna mellan ideal och praktik och i slutändan ger dem möjlighet att fatta balanserade och effektiva beslut.

Underlätta kommunikationen genom hela programmet

Effektiv kommunikation är nyckeln, och att välja rätt plattform kan göra stor skillnad för att hålla din grupp engagerad. Dagens unga entreprenörer använder ofta plattformar som WhatsApp, Instagram och Facebook, men Slack och Discord är också populära för sina organiserade kanaler och samhällsbyggande funktioner. Det är viktigt att välja en plattform som fungerar bra för hela gruppen – något som alla känner sig bekväma med och tycker är lätt att använda. Överväg att diskutera alternativen med deltagarna för att hitta ett samförstånd om vad som hjälper dem att hålla kontakten, ställa frågor och dela uppdateringar på ett smidigt sätt. Genom att välja en plattform som passar deras preferenser skapar du en mer inkluderande och tillgänglig upplevelse för alla inblandade.

Bland dessa har Discord blivit en mycket populär applikation, eftersom den "efterliknar" riktiga rum genom att ge användarna möjlighet att skapa och gå med i "öppna" röstkanaler där människor kan gå på tomgång tills någon dyker upp och vill säga hej. För att göra det enklare kan mentorn öppna några av applikationerna och visa funktionaliteten innan ett beslut fattas.

Utbildningsmaterial - Vägledning för mentorn

Utbildningsprogrammet är indelat i tre olika kurser som i sin tur består av olika kapitel. Kurs 1 introducerar hållbarhet och dess kopplingar till ekoturism, medan kurserna 2 och 3 fokuserar på personlig karriärutveckling, att generera nya idéer och testa affärsidéer i praktiken.

I utbildningsprogrammet har vi utvecklat en programstruktur baserad på vårt kompetensramverk, som vi anser integrerar de viktigaste färdigheterna och kunskaperna för personer som är intresserade av att göra karriär inom eko- och hälsoturism. Men som vi alla vet passar ingen storlek alla, och omkonfigurering och anpassningsförmåga är avgörande om vi vill att detta material ska vara användbart i så många sammanhang som möjligt. Så bygg vidare på det, var kritisk och fråga dig själv hur det kan anpassas för att passa just din publik bättre.

I det här kapitlet presenterar vi praktisk vägledning för kurserna i utbildningsprogrammet och börjar med mer allmänna förslag – frågor och reflektioner (för både dig själv och gruppen) som du kanske vill återkomma till före och under varje aktivitet med adepterna. Vi har också inkluderat en kort beskrivning av innehållet i varje kurs, där vi lyfter fram kursens huvudsyfte och inlärningsmål, lösningar på frågesporter (i förekommande fall) samt användbar vägledning och länkar till externa resurser. Även om det här materialet kan hjälpa dig att utveckla ett bättre program för din specifika målgrupp, kommer det mesta att vara lika användbart för adepten – så hitta sätt att sprida det vidare och infoga det i programmet där du tycker att det är meningsfullt.

Återkommande frågor att ställa till dina adepter

När du organiserar dessa inlärningsaktiviteter kan följande frågor användas för att vägleda både dig (mentorn) och deltagarna, före, under och efter varje aktivitet:

- ♦ Börja alltid en ny session med att diskutera deltagarnas framsteg sedan förra sessionen och ta reda på hur de reagerar känslomässigt på ämnet. Se sedan till att de förstår ämnet grundligt – och om de inte gör det, vägled dem mot ett möjligt svar genom att ge dem öppna frågor som kan hjälpa dem att klargöra sin brist på förståelse.
- ♦ Och när du anordnar frågesporter, gå igenom varje fråga med deltagarna, hjälp dem att tänka djupt på sina svar och uppmuntra dem att formulera sina tankar så tydligt som möjligt. Här kan du hjälpa dem att skriva ner sina svar, om det är till hjälp.
- ♦ När alla frågor har besvarats kan du fråga deltagarna om deras känslor, insikter eller övergripande reflektioner. Uppmuntra dem att skriva ner dessa saker.

Återkommande frågor att ställa till dina adepter

När du organiserar dessa inlärningsaktiviteter kan följande frågor användas för att vägleda både dig (mentorn) och deltagarna, före, under och efter varje aktivitet:

- ❖ Börja alltid en ny session med att diskutera deltagarnas framsteg sedan förra sessionen och ta reda på hur de reagerar känslomässigt på ämnet. Se sedan till att de förstår ämnet grundligt – och om de inte gör det, vägled dem mot ett möjligt svar genom att ge dem öppna frågor som kan hjälpa dem att klargöra sin brist på förståelse.
- ❖ Och när du anordnar frågesporter, gå igenom varje fråga med deltagarna, hjälp dem att tänka djupt på sina svar och uppmuntra dem att formulera sina tankar så tydligt som möjligt. Här kan du hjälpa dem att skriva ner sina svar, om det är till hjälp.
- ❖ När alla frågor har besvarats kan du fråga deltagarna om deras känslor, insikter eller övergripande reflektioner. Uppmuntra dem att skriva ner dessa saker.

Kurs 1: Hållbarhet och ekoturism

Syftet med denna kurs är att ge deltagarna insikter i hållbarhetsområdet; att förstå hur hållbarhet kan definieras på olika sätt, dess olika dimensioner, hur det vanligen mäts och vilka de viktigaste aktörerna är som mäter och rapporterar om hållbarhet. I den här kursen får deltagarna också en tydlig inblick i turismvärlden, hur den förhåller sig till hållbarhet och hur aktörer inom området ser på och arbetar med hållbarhet i praktiken. Kursen ger också en inblick i skillnaden mellan hållbar turism och begreppet ekoturism.

Moduler

Förståelse för hållbarhet (1A)

- ❖ Lär dig om planetära gränser
- ❖ Vad är IPCC?
- ❖ På upptäcktsfärd i historien om hållbarhet

Turism idag (1B)

- ❖ Förstå turismens miljöpåverkan
- ❖ Identifiera möjligheter för turistsektorn att vara ledande inom hållbarhet
- ❖ Diskutera turistnäringens och resenärernas roller i främjandet av ansvarsfullt resande

Hållbar turism (1C)

- ❖ Förstå principerna för hållbar turism och dess 3 P:n

Vad är ekoturism? (1D)

- ❖ Utforska olika ekoturismaktiviteter och deras roller

Inlärningsmål

1. Lärandemål (1A)

Få en övergripande förståelse för hållbarhetsbegreppet, dess historia, vanliga metoder och deras praktiska användbarhet. Kunna analysera och formulera personliga ansvarsområden och åtgärder som bidrar till att främja hållbarhet i ett givet sammanhang.

2. Lärandemål (1B)

Förstå turismens miljömässiga och socioekonomiska effekter, till exempel på naturliga livsmiljöer, djurliv och lokala samhällen. Identifiera hållbarhetsmöjligheter för turistsektorn, t.ex. strategier eller turistkoncept för att minska miljöförstörelsen. Diskutera turistnäringens och resenärernas roll när det gäller att främja ansvarsfullt resande.

3. Lärandemål (1C)

Analysera de grundläggande principerna för hållbar turism och förklara hur de integrerar social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Känna igen och skilja mellan olika former av hållbar turism och utvärdera deras unika bidrag till hållbarhetsmålen.

4. Lärandemål (1D)

Förstå definitionen av ekoturism och dess grundläggande principer. Utveckla en förståelse för de olika teman, aktiviteter och möjligheter som ekoturism erbjuder.

Kursupplägg

Se Grassroots Training Program för att hitta relevant föreläsningsmaterial för den här kursen. Anpassa materialet så att det passar din grupp och din undervisningsstil.

Lösningar för frågesporter

Främja hållbarhet (1A)

- ❖ b) Övergång till förnybara energikällor
- ❖ c) Att bevara naturområden
- ❖ b) Genom att genomföra åtgärder för att minska avrinningen av näringsämnen
- ❖ a) Genomföra vattenbesparande åtgärder
- ❖ b) Genom att investera i teknik för att begränsa föroreningar
- ❖ b) Skydd av marina livsmiljöer och arter
- ❖ b) Att dela kunskap och resurser
- ❖ d) Alla ovanstående
- ❖ b) Att säkerställa miljöförhållanden som är gynnsamma för livet på jorden
- ❖ c) Genom att vidta åtgärder för att minska sitt miljöavtryck

Turism idag (1B)

- ❖ b) Anamma innovativa metoder och arbetssätt
- ❖ b) Genom att skapa ekonomiska möjligheter och bevara kulturarvet
- ❖ c) Stöd till skyddade områden och projekt för bevarande av vilda djur
- ❖ a) Genom att välja miljövänliga boenden och aktiviteter
- ❖ c) Kulturellt utbyte, dialog och förståelse

Kompletterande resurser

Om du eller dina deltagare vill fördjupa er i kursens ämnen finns det flera bra resurser som kan vara användbara, både före och under programmet. Till exempel kan ni titta på böcker, filmer och föreläsningar med vetenskaplig grund, eller genomföra en workshop för att analysera en video. Om du vill använda materialet i programmet kan du ge deltagarna i uppgift att titta på ett TED-talk som behandlar de viktigaste frågorna på ett annat sätt än du gör, vilket kan ge dem nya perspektiv. Detta är särskilt användbart om ett ämne var svårt att förstå eller om det fanns många frågor som inte blev besvarade under en aktivitet. Utnyttja sådana tillfällen för att ge gruppen ytterligare information.

När det gäller hållbarhet och turism kan följande resurser användas både som grundläggande information och som diskussionsunderlag:

Vad är hållbarhet?

Lär dig om de olika sätt hållbarhet definieras på, begreppet ersättningsgrad och den tredelade bottenstrukturen. Förstå hur dessa effekter påverkar framtida generationer och planetens långsiktiga hälsa:

<https://www.youtube.com/watch?v=zx04Kl8y4dE>

Vad är ekoturism?

Ekoturism blir allt mer populärt, men vad innebär det egentligen? I denna video går vi igenom exempel på ekoturism, som är en form av hållbar turism och ses som positiv för både miljön och samhällen:

<https://www.youtube.com/watch?v=K48IsUdUKUs>

TED-talk: Hur vi kan göra världen till en bättre plats 2030 (Michael Green)

<https://www.youtube.com/watch?v=o08ykAqLOxk>

Kompletterande resurser

TED-samtal: Är vi den sista generationen eller den första hållbara? (Anna Richie)

<https://www.youtube.com/watch?v=Kl3VVrggKz4>

Bok: Stor värld, liten planet (Johan Rockström & Mattias Klum)

Boken går igenom klimatförändringarnas utmaningar och begreppet planetära gränser:

https://www.google.se/books/edition/Big_World_Small_Planet/hxuDCgAAQBAJ?hl=sv&gbpv=1&dq=Planetary+boundaries&printsec=frontcover

Bok: Donut Economics (Kate Raworth)

Denna bok introducerar de socioekonomiska dimensionerna som krävs för att skapa en mer hållbar värld:

<https://doughnuteconomics.org/about-doughnut-economics>

GrassRoots videovisning för entreprenörer

Överväg att använda videomaterial om olika GrassRoots-entreprenörer under utbildningens gång. Det kan vara särskilt relevant under kurs 1 när ni utforskar hållbarhet och ekoturism, samt när deltagarna reflekterar över sina egna resor i kurs 2 och 3:

<https://ecohealthforyouth.com/video-showcase/>

Kurs 2: Min karriär inom Ekoturism

Den här kursen hjälper deltagarna att utforska hur de kan utveckla både sig själva och sina mest drivna idéer. Den kopplar samman inre utvecklingsmål med hållbarhet och lyfter fram olika karriärvägar inom ekoturism – från att välja riktning till att ta nästa steg.

Moduler

Introduktion till IKIGAI-konceptet och dess roll i karriärutveckling (2A)

BIS: Inre utvecklingsmål och deras betydelse (2B)

Kompetenser inom ekoturism (2C)

- ❖ Karriärmöjligheter inom ekoturism
- ❖ Skapa en personlig utvecklingsplan

Inlärningsmål

(2A) Ikigai och personlig utveckling

- Förstå vad Ikigai är och hur det kan bidra till personlig och yrkesmässig utveckling.
- Identifiera och utvärdera personliga passioner, styrkor, värderingar och möjligheter att göra skillnad.
- Lära sig att hitta balansen mellan passion, yrke, kallelse och uppdrag för att definiera sin Ikigai.
- Utforska strategier för att integrera Ikigai i karriären och vardagen.
- Förstå mentorers betydelse i processen mot självkännedom och ett meningsfullt yrkesliv.

(2B) Kompetenser inom ekoturism

- Förstå vilka nyckelkompetenser som krävs för en framgångsrik karriär inom ekoturism.
- Identifiera egna styrkor och utvecklingsområden i relation till ekoturismens krav.
- Utforska hur personliga passioner och färdigheter kan matchas med ekoturismens behov.
- Utvärdera hur ekoturism kan bidra till att leva efter sina värderingar och stödja miljömässig och kulturell hållbarhet.

(2C) Karriärmöjligheter och utveckling

- Identifiera möjligheter till karriärutveckling och entreprenörskap inom ekoturism.
- Skapa en plan för kontinuerligt lärande och kompetensutveckling för att stärka sin position inom branschen.

Kursinstruktioner

Introduktion till IKIGAI-konceptet och dess tillämpning på din karriärutveckling (2A)

En mentor kan vara en avgörande resurs på vägen mot att identifiera och förverkliga sin Ikigai. Här är några viktiga sätt på vilka en mentor kan bidra:

- ❖ **Vägledning och stöd** – En mentor kan ge insikter och dela med sig av erfarenheter som hjälper adepten att navigera utmaningar och möjligheter.
- ❖ **Självreflektion och klarhet** – Genom att ställa frågor och uppmuntra till reflektion kan mentorn hjälpa adepten att identifiera sina passioner, styrkor och värderingar.
- ❖ **Externt perspektiv** – En mentor kan ge objektiv feedback om adeptens styrkor och utvecklingsområden, vilket ger en mer nyanserad självbild.
- ❖ **Ansvarstagande och motivation** – Genom regelbunden uppföljning kan mentorn stödja adepten i att hålla fokus på sina mål och åtaganden.
- ❖ **Nätverk och möjligheter** – Mentorn kan skapa värdefulla kontakter och öppna dörrar till nya karriärvägar och samarbeten.
- ❖ **Förebild och inspiration** – Genom sitt eget sätt att leva och arbeta kan mentorn inspirera adepten att sträva efter en meningsfull och hållbar karriär.

Mentorns roll är att stödja och vägleda adepten på vägen mot att hitta en karriär och livsstil som är i linje med deras Ikigai.

BIS: Målen för inre utveckling (2B)

Steg för att stödja adeptens förståelse och tillämpning av IDG-initiativet

1. **Gemensam genomgång** – Läs och analysera texten tillsammans för att säkerställa förståelse av huvudpunkterna och syftet med IDG-initiativet.
2. **Diskussion om betydelse** – Utforska varför IDG är viktigt och hur det adresserar brister i det globala hållbarhetsarbetet.
3. **Tydliggör nyckelbegrepp** – Gå igenom IDG-ramverket, dess 23 färdigheter och kvaliteter samt de fem dimensionerna.
4. **Förstå utvecklingsfasen** – Diskutera hur initiativet formas genom kontinuerlig input och forskning.
5. **Utforska källor** – Gå igenom de tillhandahållna länkarna för att få en djupare förståelse av ramverket och processriktlinjerna.
6. **Självständig fördjupning** – Uppmuntra adepten att utforska materialet vidare på egen hand.
7. **Reflekterande samtal** – Skapa utrymme för frågor, reflektion och kritisk granskning av IDG-konceptet.
8. **Kritiskt tänkande** – Utmana adepten att analysera IDG-ramverket och dess konsekvenser för hållbarhetsarbetet.
9. **Feedback och reflektion** – Ge återkoppling och stöd adepten i att reflektera över hur IDG kan tillämpas i deras egen utveckling.
10. **Praktisk tillämpning** – Diskutera hur IDG-initiativet kan omsättas i verkliga situationer och hur adepten kan bidra.
11. **Integrering i lärande** – Koppla IDG till pågående utbildningsaktiviteter för att förstärka förståelsen och implementeringen.

Kompetens inom ekoturism (2C)

Mentorns roll är att guida adepten genom en rad frågor för att anpassa deras ikigai till de kompetenser som krävs för en karriär inom ekoturism. Så här kan mentorn stötta adepten:

- ❖ **Utforska passionen** – Hjälp adepten att reflektera över hur deras ikigai sammanfaller med ett engagemang för miljöskydd och hållbart resande.
- ❖ **Identifiera styrkor** – Stöd adepten i att bedöma sina färdigheter och hur dessa kan bidra till nyckelkompetenser inom ekoturism, såsom kommunikation och miljömedvetenhet.
- ❖ **Koppla syfte till karriär** – Underlätta insikten om hur en roll inom ekoturism kan bidra till bevarande av natur och kultur samt hållbar utveckling.
- ❖ **Utforska marknadens behov** – Ge insikter om aktuella trender och efterfrågan på ansvarsfull turism samt hur adeptens kompetens kan matcha dessa möjligheter.
- ❖ **Utvärdera entreprenörskapspotential** – Stöd adepten i att identifiera om deras ikigai och kompetenser kan ligga till grund för att starta eller utveckla ett hållbart ekoturismföretag.
- ❖ **Främja kontinuerligt lärande** – Hjälp adepten att identifiera områden för kompetensutveckling och skapa en plan för att stärka sina kunskaper inom ekoturism.

I det här skedet spelar mentorn en avgörande roll för att hjälpa adepten att förfinas sina karriärmål inom ekoturism genom att ge vägledning, stöd och insikter under hela processen med att anpassa sin ikigai till de kompetenser som krävs för att lyckas i branschen.

Karriärsmöjligheter inom ekoturism

Mentorernas uppgift är att stödja adepten i att utforska möjliga karriärvägar inom ekoturism. Genom samtal och vägledning hjälper de adepten att identifiera sina intressen, undersöka olika yrkesroller och avgöra hur dessa överensstämmer med deras färdigheter och värderingar. De bidrar med perspektiv och råd, ger stöd i att planera långsiktigt och uppmuntrar till ett öppet förhållningssätt till nya möjligheter. Dessutom hjälper de adepten att ta konkreta steg mot sin valda karriärväg och att hålla sig motiverad genom processen.

Utveckla en personlig lärcykel

I arbetet med personlig utveckling fungerar mentorn som en vägledare och ett stöd genom hela utvecklingsresan. De hjälper adepten att förstå och arbeta med den personliga utvecklingscykeln genom att sätta upp tydliga och uppnåeliga mål enligt SMART-modellen, utveckla genomförbara handlingsplaner och skapa en struktur för ansvarstagande. Samtidigt uppmuntrar de till kontinuerligt lärande och utveckling, stödjer reflektion och anpassning av strategier samt inspirerar till nytänkande och fortsatt tillväxt.

Kompletterande resurser

Den här kursen lägger stor vikt vid självupptäckt och introducerar verktyg som Ikigai och IDG:erna för att hjälpa deltagarna att utforska sina drivkrafter och mål. Samtidigt finns det många andra metoder för att göra detta, och olika verktyg fungerar bättre för olika individer. Ikigai-modellen erbjuder en strukturerad väg för att reflektera över ens färdigheter, egenskaper, önskemål och drömmar. Däremot närmar sig Robert Greene frågan om syfte och kompetens på ett annat sätt, där han uppmanar individer att utforska sina minnen genom en form av "neurologisk arkeologi" – att identifiera ögonblick i livet som varit särskilt glädjefyllda, naturliga eller präglade av ett tillstånd av flöde.

För vissa kan det vara enkelt att identifiera vad de tycker om, vad de vill göra mer av och vilka färdigheter de besitter, medan det för andra kan vara en betydligt större utmaning. Nedan finns några resurser som kan vara till hjälp i denna process:

- ❖ **Hur du hittar ditt syfte på tre minuter med hjälp av Ikigai**
En introduktion till Ikigai som ett sätt att identifiera din "anledning att vara."
[Se videon här](#)
- ❖ **Ikigai: Hitta ditt syfte i fem steg | Hello! Seiiti Arata 140**
En guide till hur du kan använda Ikigai-modellen för att förstå vad som driver dig och skapar mening i ditt liv.
[Se videon här](#)
- ❖ **Hur man kan tänka kring Ikigai-diagrammet**
En artikel som förklarar Ikigai-konceptet och hur det kan användas för att skapa ett mer meningsfullt liv.
[Läs artikeln här](#)
- ❖ **Hitta ditt syfte i livet med Robert Greene**
En introduktion till Robert Greenes syn på att upptäcka sin "livsuppgift" genom att reflektera över sitt förflutna och identifiera mönster.
[Se videon här](#)
- ❖ **Bok: Mastery av Robert Greene**
En fördjupning i Greenes metodik för att utveckla expertis och hitta sitt kall i livet.
[Läs mer här](#)

Kurs 3: Mitt ekoturism- projekt

Kursen är utformad för att ge deltagarna de verktyg och den vägledning som krävs för att utveckla sina egna projekt. Fokus ligger på att testa och förverkliga deras idéer genom att omvandla dem till konkreta affärsmodeller. Deltagarna utmanas att sätta sig in i sina potentiella kunders situation och identifiera vad dessa behöver. Målet är att skapa en hållbar affärsmodell genom att konceptualisera verksamheten – detta inkluderar att definiera vilka tjänster som kan erbjudas kunder, hitta sätt att finansiera verksamheten och utforska hur affärsidén kan bidra till en hållbar utveckling.

Moduler

Grunderna i mitt ekoturismprojekt (3A)

Ekosystemet i mitt ekoturismprojekt (3B)

Mitt syfte med ekoturismprojektet (3C)

Introduktion till kundresan för ekoturism (3D)

Hållbara affärsmodeller (3E)

Inlärningsmål

Lärandemål (3A)

- ❖ Förstå permakulturprinciper, med särskilt fokus på permaenterprise-etik.
- ❖ Definiera och diskutera de nio viktigaste verksamhetsprinciperna i naturen.
- ❖ Analysera fördelarna med att integrera permakultur i ekoturism.
- ❖ Tillämpa permakulturprinciper för att utforma hållbara ekoturismprojekt.
- ❖ Bedöma effekterna av permakulturbaserad ekoturism på ekosystem och samhällen.
- ❖ Använda permakulturetik för etiskt beslutsfattande i projektutveckling.

Lärandemål (3B)

- ❖ Förstå vikten av att identifiera ekosystem inom ekoturism.
- ❖ Lära sig att välja ekoturismplatser med fokus på biologisk mångfald och kultur.
- ❖ Utveckla observationsförmåga för att förstå ekosystemets dynamik.
- ❖ Tillämpa permakulturprinciper för att skapa hållbar ekoturism.
- ❖ Engagera intressenter för att bedöma ekoturismens påverkan.
- ❖ Använda tankekartor för effektivt engagemang av intressenter och för att bedöma ekosystem.

Lärandemål (3C)

- ❖ Förstå betydelsen av att definiera syftet med ett ekoturismprojekt.
- ❖ Tillämpa Simon Sineks Golden Circle-metod för att utveckla en syftesbeskrivning.
- ❖ Samarbeta med intressenter för att definiera projektets syfte.
- ❖ Prioritera värderingar som att ta hand om både människor och planeten.
- ❖ Översätta syftet till genomförbara initiativ.

Inlärningsmål

Lärandemål (3D)

- ❖ Förstå vikten av att utforma en kundresa för ekoturismprojekt.
- ❖ Utforska de etiska principer som styr utformningen av kundresor inom ekoturism.
- ❖ Identifiera elementen singularitet och mångfald i kundupplevelser inom ekoturism.
- ❖ Lära sig att skräddarsy upplevelser efter individuella resenärers intressen, samtidigt som hållbarhet främjas.
- ❖ Uppskatta värdet av att hylla olika landskap, kulturer och aktiviteter inom ekoturismdestinationer.

Lärandemål (3E)

- ❖ Definiera hållbara affärsmodeller och förstå deras viktigaste komponenter.
- ❖ Jämföra och kontrastera traditionella vinstdrivna modeller med hållbara affärsmetoder.
- ❖ Utforska alternativa affärsmodeller.
- ❖ Förstå vikten av att organisationer anammar hållbarhet och fördelarna med att övergå till hållbara affärsmodeller.
- ❖ Identifiera strategier för hur organisationer kan bedöma sin nuvarande påverkan, engagera intressenter, utvärdera risker och proaktivt övergå till hållbara affärsmodeller med ledarskap och engagemang.

Kursinstruktioner

Mitt ekoturismprojekt – Ekosystem (3A)

I denna del av kursen lär sig deltagarna grunderna i permakultur och hur de kan användas inom ekoturism. De får förståelse för hur naturen fungerar, vilka etiska principer som styr hållbara verksamheter och hur man planerar projekt med hänsyn till både miljön och lokalsamhället. Målet är att inspirera till smarta lösningar där ekoturism bidrar till både naturvård och ekonomisk hållbarhet.

Se **Grassroots Training Program** för föreläsningsmaterial. Anpassa innehållet efter din grupp och undervisningsstil.

Mitt ekoturismprojekt – Ekosystem (3B)

Mentorn har en viktig roll i att stötta och vägleda deltagarna genom hela övningen. Här är några sätt att göra det:

1. Hjälpa deltagarna att förstå ekosystemet

Mentorn guidar deltagarna i att identifiera vilka personer och organisationer som påverkas av projektet och vilka behov och förväntningar de har. Deltagarna får verktyg för att prata med intressenter och förstå deras perspektiv.

2. Ge insikter om hållbarhet och påverkan

Mentorn delar erfarenheter om hur ekoturism kan påverka både naturen och samhället – positivt och negativt. Tanken är att deltagarna ska lära sig att väga olika faktorer och fatta medvetna beslut.

3. Stödja visuell planering

Genom att använda **mind mapping** (tankekartor) kan deltagarna organisera sina idéer på ett tydligt sätt. Mentorn visar hur de kan koppla samman olika delar av sitt projekt och skapa en helhetsbild.

4. Uppmuntra kreativitet och problemlösning

Mentorn hjälper deltagarna att tänka utanför boxen och hitta nya lösningar. Detta kan handla om att kombinera lokala resurser, använda nya affärsmodeller eller samarbeta på oväntade sätt.

5. Ge konkret feedback

Under hela processen ger mentorn feedback på deltagarnas analyser och planer. Genom att ställa frågor och komma med förslag hjälper de deltagarna att utveckla sina idéer och skapa starkare ekoturismprojekt.

Syftet med mitt ekoturismprojekt (3C)

Mentorn ger deltagaren stöd genom hela processen med att definiera syftet med sitt projekt. Det handlar om att lyssna, bekräfta känslor och ge uppmuntran när det behövs. Mentorn fungerar som ett bollplank och hjälper deltagaren att hantera de känslor och funderingar som kan uppstå.

Utöver det är mentorn aktiv i själva arbetet med att formulera syftet. De delar sina erfarenheter, ställer frågor och ger perspektiv som kan hjälpa deltagaren att fördjupa sin förståelse och fatta beslut. Genom att vara engagerad i processen visar mentorn att de tar deltagarens utveckling på allvar.

Efter övningen reflekterar mentorn och deltagaren tillsammans över vad de lärt sig. Här får deltagaren möjlighet att sätta ord på sina insikter och diskutera eventuella utmaningar. Mentorn ger vägledning och hjälper till att dra slutsatser som kan stärka deltagaren i sitt fortsatta arbete.

Introduktion till ekoturism – Kundresa (3D)

Mentorn vägleder teamet i att utforma kundresan och ser till att alla får bidra med sina idéer. De leder brainstorming-sessioner och uppmuntrar kreativitet, så att deltagarna vågar tänka nytt och hitta unika lösningar.

Samtidigt ser mentorn till att idéerna hänger ihop med projektets syfte och värderingar. Genom sin vägledning skapar de en struktur där både nytänkande och strategi får plats. Målet är att den färdiga kundresan ska ge gästerna en genomtänkt och minnesvärd upplevelse.

Hållbara affärsmodeller (3E)

Som mentor hjälper du deltagarna att analysera och reflektera kring hållbara affärsmodeller. Här är några sätt att stötta deras tankeprocess:

1. **Skapa förståelse** – Uppmuntra deltagarna att läsa texten noggrant och lyfta fram de viktigaste frågorna.
2. **Utforska sammanhanget** – Diskutera hur frågorna kopplar till organisationens mål, värderingar och arbetssätt.
3. **Tänk kritiskt** – Hjälp deltagarna att analysera organisationens syfte och påverkan i relation till hållbarhet. Uppmana dem att ifrågasätta antaganden och överväga olika perspektiv.
4. **Reflektera över konsekvenser** – Stöd deltagarna i att fundera över vad en hållbar affärsmodell innebär, vilka utmaningar som kan uppstå och vilka resurser som krävs.
5. **Ge konkreta exempel** – Dela insikter från organisationer som lyckats ställa om. Använd fallstudier för att visa lärdomar och bästa praxis.
6. **Främja diskussion** – Skapa en öppen dialog där deltagarna kan dela tankar, ställa frågor och resonera kring hållbarhet.
7. **Vägledd beslutsfattande** – Hjälp deltagarna att väga risker och möjligheter samt analysera ekonomiska aspekter av en hållbar affärsmodell.
8. **Inspirera till handling** – Uppmuntra deltagarna att ta initiativ och sätta upp konkreta mål för att integrera hållbarhet i sin verksamhet.
9. **Ge stöd och uppmuntran** – Bekräfta deltagarnas framsteg och förstärk vikten av deras insatser för att skapa positiv förändring.

Genom att guida deltagarna i dessa steg hjälper du dem att utveckla en djupare förståelse för hållbarhet och hur de kan omsätta den i praktiken.

Kompletterande resurser

Den här kursen ger en grundläggande förståelse för uppstartsprocessen och viktiga verktyg för entreprenörer. Men det finns fler resurser som kan ge fördjupad insikt och alternativa angreppssätt.

Eric Ries bok *The Lean Startup* är ett bra exempel. Han beskriver hur entreprenörer kan strukturera sin uppstart och experimentera sig fram till lösningar som möter marknadens behov. När en idé väl är satt finns det också flera varianter av Business Model Canvas som kan hjälpa till att forma affärsmodellen.

Dessa resurser kan användas som förberedande material inför kursen, fördjupande övningar under programmet eller som reflektionsverktyg efteråt. Här är några rekommenderade resurser:

Förstå kundbehov och utveckla idéer

- **TED Talk: "How to Start a Movement" – Derek Sivers**
Ett humoristiskt och insiktsfullt TED-talk om hur rörelser startar och växer. Relevanta lärdomar för den som vill driva förändring inom ekoturism.
[Se på YouTube](#)
- **Att tänka som en entreprenör – *The Lean Startup* av Eric Ries**
Grundläggande bok om hur entreprenörer kan testa och utveckla affärsidéer stegvis.
[Läs här](#)
- **Empatisk Canvas**
Ett verktyg för att förstå kunders behov och drivkrafter.
[Läs mer](#)
- **GrassRoots pedagogiska guide**
En praktisk verktygslåda för att utveckla, planera och utvärdera turismupplevelser med fokus på hållbarhet och samhällspåverkan. Använd den!

Kompletterande resurser

Utveckla och organisera ett företag

- **TED Talk: "When Workers Own Companies, the Economy Is More Resilient"**
En introduktion till kooperativ som affärsmodell – hur företag kan ägas och drivas gemensamt.
[Se på TED](#)
- **Utveckla en affärsmodell – Business Model Canvas**
En strukturerad metod för att utveckla affärsmodeller.
[Läs mer](#)
- **Kooperativ affärsmodell – Worker Cooperative Business Model Canvas**
Specifik anpassning av Business Model Canvas för kooperativa företag.
[Läs mer](#)
- **Ägarskapsbaserad affärsmodell – Ownership Model Canvas**
Verktyg för att designa företag med alternativa ägarstrukturer.
[Läs mer](#)

Genom att kombinera dessa resurser med kursinnehållet får deltagarna en bredare förståelse och fler verktyg för att utveckla hållbara och framgångsrika företag.

Utvärdering av program

När programmet är avslutat är det dags att utvärdera. Hur viktigt detta är beror delvis på om programmet ska upprepas, men oavsett kan utvärderingen ge värdefulla insikter för alla inblandade. På de sista sidorna i detta dokument går vi igenom olika sätt att utvärdera ett program och ta med viktiga lärdomar inför framtiden.

Utvärdering av mentorns bidrag

Att bedöma deltagarnas framsteg är en viktig del av programmet, men hela upplägget bör utvärderas. Feedback är värdefull för både mentorn och adepten och bidrar till utveckling på båda sidor. Mentorskap är en färdighet som kan förfinas, och genom att ge feedback till mentorn får både adept och mentor bättre insikt i hur de kan stötta andras utveckling. Samtidigt kan det vara en utmaning att ge konstruktiv kritik utan att det uppfattas som negativt.

Några sätt att utvärdera mentorinsatsen:

- **Feedback från adepterna** – Undersök hur de upplevt mentorstödet, kommunikationen, kunskapsöverföringen och den vägledning de fått, exempelvis inom ett eco-healthprojekt.
- **Enkät om lärandemål** – Fråga deltagarna hur väl programmets lärandemål uppnåtts och vilken roll mentorn spelade. Kunde något ha gjorts annorlunda?
- **Engagemang och tillgänglighet** – Hur närvarande och tillgänglig har mentorn varit? Har de funnits där för frågor och stöttat adepterna? Vad kunde förbättras?
- **Kollegial feedback** – Om programmet genomförts tillsammans med andra kan en kollega ge värdefull återkoppling. Vad hade de gjort annorlunda?

Dessa metoder kan användas i samtal eller genom enkäter, antingen med namn eller anonymt. Om en skala används är det bra att undvika alternativ där deltagarna enkelt kan välja en neutral mittennivå, till exempel genom att använda en skala från 1 till 4.

Utvärdering och utveckling av programmet

Efter att ha utvärderat mentorernas och adepternas inlärningsresultat och potentiella förbättringsområden kan fokus riktas mot själva programmet. Detta görs både för att förbättra framtida upplagor och för att ge adepterna en sista möjlighet att reflektera över sin resa ur ett nytt perspektiv. Hur skulle de organisera programmet om det var upp till dem? Vad vill de lära sig mer om? Hur skulle de vilja skaffa sig den kunskapen? Nedan finns flera metoder som kan anpassas efter gruppstorlek och sammanhang:

- ❖ **Enkäter för bred feedback** – Online-enkäter är effektiva för att samla strukturerad feedback, särskilt från större grupper. Verktyg som Google Forms eller Mentimeter kan fånga upp synpunkter på sessionsinnehåll, tempo och relevans. En kombination av betygsskalor (1–4 för att undvika neutrala svar) och öppna frågor ger en mer nyanserad bild. Metoden fungerar särskilt bra när anonymitet efterfrågas.
- ❖ **Interaktiva återkopplingssessioner** – För mindre eller medelstora grupper kan en gemensam session ge djupare insikter. Genom post-it-lappar, en whiteboard eller live polling-verktyg som Mentimeter kan deltagarna dela sina reflektioner i realtid. Detta format uppmuntrar öppen dialog och gemensamt lärande, samtidigt som det stärker känslan av gemenskap.
- ❖ **Reflekterande omarbetning av programmet** – Be deltagarna ta rollen som programansvariga och fundera på hur de skulle utforma programmet. Vilka ämnen skulle de prioritera? Vilka aktiviteter skulle de lägga till eller ta bort? Övningen ger både värdefulla insikter och en djupare förståelse för den egna inlärningsprocessen. Kan genomföras i mindre grupper eller som en helgruppsdiskussion.
- ❖ **Feedback från medarrangörer eller observatörer** – Om programmet involverat andra arrangörer eller externa observatörer kan deras synpunkter ge ett värdefullt utifrånperspektiv. De kan bidra med insikter om sessionsflödet, deltagarnas engagemang och logistiska aspekter, vilket kan lyfta förbättringsområden som facilitatorerna själva kanske inte uppmärksammat.

Anpassning av utvärderingsmetoder

Anpassning av utvärderingsmetoder till olika scenarier

Valet av utvärderingsmetod bör anpassas efter gruppens storlek och format:

- ❖ **Små grupper** – Öppna diskussioner eller reflekterande övningar ger utrymme för djupare engagemang och mer personliga insikter.
- ❖ **Stora grupper** – Digitala verktyg som enkäter möjliggör effektiv datainsamling och anonymitet, vilket säkerställer att alla får komma till tals.
- ❖ **Blandade eller hybrida grupper** – En kombination av metoder fungerar bäst. Onlineverktyg kan fånga bred input, medan fysiska aktiviteter möjliggör interaktiv feedback.

Rekommenderade verktyg för att samla in feedback

- ❖ **Google Formulär** – Lämpar sig för detaljerade, anonyma enkäter.
- ❖ **Mentimeter** – Perfekt för realtidsundersökningar och interaktiv feedback.
- ❖ **Miro eller Jamboard** – Användbara för visuell feedback och samarbete i realtid.

Dessa verktyg är enkla att använda och välkända för många. De fungerar både före och under utvärderingen.

Ett alternativ är att spela in sessionen för att transkribera samtalet senare, men var medveten om att vissa deltagare kan känna sig obekväma med detta. Deras trygghet är viktigare än detaljerade anteckningar. Om inspelning inte är ett alternativ kan en gruppmedlem ta anteckningar i realtid, så att du kan fokusera på samtalet.

Ett sista tips

Genomför utvärderingen medan gruppen fortfarande är samlad. Efter programmets slut minskar deltagarnas engagemang för att fylla i enkäter eller delta i ytterligare aktiviteter.

Att hantera kritik

bland kan du få kritik som du anser vara ogrundad, och då kan det vara bra att ge dig själv möjlighet att bemöta den genom att diskutera resultaten i en större grupp. Det kan hända att den som gett en specifik kommentar avslöjar sig själv, men ibland kanske inte. Oavsett om detta sker eller inte, är det viktigt att acceptera att alla har rätt till sina egna åsikter och att vara ödmjuk inför de svar man får.

Det kan finnas många faktorer i människors liv som påverkar hur de agerar, interagerar med andra och hanterar kritik. Kanske är den kritik du får välgrundad, eller så handlar det om någon som kanske har haft det tufft och är mer benägen att kritisera och skylla på andra istället för att arbeta med sig själv. Vi vet aldrig vad som ligger bakom. Men om du organiserar en utvärdering i grupp kan du ge dig själv - och gruppen - möjlighet att ta upp kritiken och ge en annan bild av situationen.

Avslutning av programmet

Utvärderingsprocessen bör kännas som en naturlig avslutning på programmet, inte som ett separat tillägg. Ge en sammanfattning av de viktigaste insikterna som samlats in och involvera deltagarna i att utforma framtida aktiviteter eller initiativ - exempelvis genom att diskutera plattformar för sociala medier och hur man kan hålla kontakten (mer om detta på nästa sida). Detta tillvägagångssätt ger inte bara ett avslut utan stärker också samarbetsandan i programmet och ger deltagarna en känsla av att ha åstadkommit något och att ha varit delaktiga.

Efterarbete - om att skapa en gemenskap efter programmet

Bygga vidare på momentum efter programmets slut

När adepterna avslutar programmet är det viktigt att fundera på vad som händer härnäst. Många deltagare kan vara redo att starta sina egna företag, medan andra kan inspireras att ge tillbaka genom att själva bli mentorer. Hur kan du bygga vidare på detta momentum? Kanske finns det en plan för framtida program – kommer dessa adepter att vara involverade, antingen som mentorer eller som gästtalare för att inspirera nya deltagare?

Skapa en mentorsgrupp

Ett annat sätt att bygga vidare är att skapa en mentorsgrupp, där alumner som vill hålla kontakten kan erbjuda stöd för kommande program. Detta kan börja som en grupp alumner som växer år för år. Att organisera en sådan grupp kan kräva samordning – särskilt i början – tills den är tillräckligt stor för att bli självförsörjande, med medlemmar som naturligt tar på sig ledarroller. Du kan ordna regelbundna avstämningar, virtuella möten eller ett onlineutrymme där alumnerna kan dela med sig av erfarenheter och resurser.

Planering för en aktiv gemenskap

Oavsett om det sker genom strukturerat stöd eller informella kontakter kan planering för en aktiv, föränderlig gemenskap stärka programmets genomslagskraft. Det finns inga rätt eller fel tillvägagångssätt, men om målet är att bygga något som håller och växer år efter år kan det vara viktigt att tänka framåt på vad som kommer efter programmet.

Val av plattform

Det finns många plattformar för kommunikation, men i det här fallet är det återigen viktigt att fundera på vilken plattform som passar gruppen i fråga. Om plattformen sällan besöks och medlemmarna går miste om vad som händer, kan det bli svårt att få igång gemenskapen. Med det sagt finns det ingen plattform som passar allas behov eller önskemål, och därför måste gruppen kompromissa. Kanske genom att tillåta meddelanden via e-post eller på något annat sätt kan de som sällan öppnar "community"-appen ändå få meddelanden från communityn och veta när det är viktigt att öppna appen och delta.

Vi hoppas att denna guide har inspirerat dig

Vi hoppas att den här guiden har inspirerat dig att ta på dig rollen som mentor, och att dess innehåll har gett dig den kunskap och de verktyg som krävs för att vägleda blivande entreprenörer inom eko- och hälsoturism mot att förverkliga sina drömmar. Genom försök, misstag, uthållighet och iterativa diskussioner har vi i den här guiden försökt destillera och förmedla de viktigaste aspekterna av att organisera ett framgångsrikt utbildningsprogram för vår målgrupp. Avslutningsvis anser vi att det är klokt att lyfta fram några av dessa aspekter ytterligare en gång.

I hela den här handboken har vi betonat vikten av att skapa en bra relation mellan mentor och adept – och att förstå att kärnan i ett effektivt mentorskap ligger i att se en person för den han eller hon verkligen är, eller att vara tillräckligt öppen och nyfiken för att försöka förstå vem en person är. Detta är en uppgift som kräver aktivt lyssnande och förmågan att ställa väl genomtänkta öppna frågor. När man utformar ett program som syftar till att hjälpa en heterogen grupp individer att utvecklas i riktning mot sina drömmar och ambitioner, anser vi dessutom att det är viktigt att se till att kunskapsskapande och spridning verkligen fungerar – når man verkligen fram med det budskap man försöker förmedla? Denna del innebär ofta att man måste förstå deltagarnas inlärningskrav och anpassa sig till olika inlärningsstilar i så stor utsträckning som möjligt.

Avslutande kommentarer

Det är viktigt att inse att varje adept har unika behov, oavsett om de är introverta eller extroverta. Introverta personer kan behöva mer reflekterande interaktioner på en-to-en, medan extroverta personer kanske trivs bäst i grupp och med aktiva diskussioner. Att etablera en stark relation är grunden för alla framgångsrika mentorskapsrelationer. Det handlar om att bygga förtroende, visa empati och konsekvent erbjuda stöd och uppmuntran, både i små och stora grupper, och spelar en nyckelroll när det gäller att nå personer som är mer eller mindre intro- eller extroverta.

Att sätta upp tydliga och uppnåeliga mål är en annan hörnsten i mentorskapsprocessen. Målen bör definieras tillsammans med adepten för att säkerställa att de är i linje med adeptens ambitioner och förmågor. Regelbunden utvärdering av dessa mål gör det möjligt för både mentor och adept att följa framstegen och göra nödvändiga justeringar. Denna iterativa process med målsättning och utvärdering bidrar till att bibehålla fokus och motivation.

För nya entreprenörer finns det flera viktiga lärdomar som måste förmedlas. För det första är förmågan att ställa insiktsfulla och undersökande frågor ovärderlig. En bra mentor lär adepten att ifrågasätta antaganden, utforska alternativ och söka djupare förståelse. Denna förmåga är avgörande för att testa hypoteser och validera idéer, vilket är grundläggande steg i entreprenörsresan. Genom att uppmuntra adepter att utveckla och testa prototyper kan de lära sig genom experiment och iteration, vilket främjar motståndskraft och anpassningsförmåga.

I slutändan är målet att utrusta dina adepter med en robust uppsättning färdigheter som ger dem möjlighet att förverkliga sina affärsdrömmar. Genom att vägleda dem genom idé-, prototyp- och valideringsprocessen hjälper mentorens unga entreprenörer att bygga upp självförtroende och kompetens. Den här guiden är iterativ, vilket återspeglar att den har skapats gemensamt av en mångfald av intressenter, och den är avsedd att kontinuerligt förfinas. Vi inbjuder dig att ge den en chans.

Tack så mycket och lycka till!

Bilaga: Ytterligare kunskapsresurser och verktyg

Resurser för hållbarhet

Nedan finns ett urval av resurser som är utformade för att fördjupa din förståelse för hållbarhet, eco-healthkoncept och etiska ramverk som permakultur. Dessa verktyg och material kan användas för att utöka kunskapen, inspirera till handling och stödja ekoturisminitiativ.

1. Kalkylator för miljöavtryck

Ett praktiskt verktyg från ClimateHero som hjälper dig att mäta din miljöpåverkan, med särskilt fokus på koldioxidutsläpp och andra växthusgaser. Kalkylatorn ger konkreta råd om hur du kan minska ditt fotavtryck, anta miljövänliga vanor och göra grönare val.

Länk: [Kalkylator för miljömässigt fotavtryck](#)

2. "8 hållbarhetsidéer som kommer att förändra världen"

En video av FT Rethink som utforskar innovativa hållbarhetskoncept inom detaljhandel, stadsplanering, policy, teknik och byggande. Denna resurs lyfter fram banbrytande idéer som kan omforma vår syn på hållbarhet.

Länk: [8 hållbarhetsidéer som kommer att förändra världen \(YouTube\)](#)

3. Vad är Ecohealth, One Health och Planetary Health?

Den här videon dekonstruerar tre inflytelserika tvärvetenskapliga metoder - Ecohealth, One Health och Planetary Health - och betonar deras skillnader och tillämpningar för att skydda människors och miljöns välbefinnande.

Länk: [Eco-health, One Health och Planetary Health \(YouTube\)](#)

4. Historien om prylar - produkters livscyklar

Denna korta dokumentär förklarar livscykeln för materiella varor och konsumismens miljöpåverkan. Den uppmuntrar tittarna att kritiskt utvärdera sina konsumtionsvanor och överväga mer hållbara alternativ.

Länk 1: [Webbplatsen The Story of Stuff](#)

Länk 2: [The Story of Stuff \(YouTube\)](#)

5. Permakulturens etik - omsorg om jorden, omsorg om människorna, rättvis fördelning

Den här videon utforskar de etiska grunderna för permakulturdessign, med fokus på de tre grundläggande etiska principerna: Vård av jorden, vård av människor och rättvis fördelning. Den ger en tillgänglig översikt över hur dessa principer kan vägleda hållbart beslutsfattande.

Länk: [Permakulturens etik \(YouTube\)](#)

Använd dessa resurser som kompletterande material för att stödja dina inlärnings- eller undervisningsmål och anpassa dem till din målgrupp och dina mål. De erbjuder olika perspektiv och praktiska insikter för att främja hållbarhet inom eko- och hälsoturism och därefter.

Resurser för affärer och nätverkande

Nätverkande är en viktig del av att bygga upp och utveckla ett framgångsrikt företag. Nedan finns exempel på nätverk och organisationer som tillhandahåller resurser, mentorskap och möjligheter att samarbeta. Dessa kan fungera som inspiration eller praktiska exempel för entreprenörer, utbildare och mentorer - när du fördjupar dig i vilka resurser din grupp kan ha tillgång till.

1. SWIBN (affärsnätverk för sydvästra Irland)

Ett nätverk som stöder företag i sydvästra Irland och fokuserar på att koppla samman kvinnliga företagare inom olika sektorer för att dela resurser, möjligheter och råd.

Varför det är relevant: Nätverkande är avgörande inom turismen. SWIBN utgör en stödbas för kvinnliga entreprenörer, främjar utbytet av bästa praxis och hanterar gemensamma utmaningar.

För utbildare/mentorer: Använd det här exemplet för att betona värdet av att hitta lokala och internationella nätverk som tillhandahåller mentorskap och resurser för tillväxt.

Länk: [SWIBN:s webbplats](#)

2. Nätverket för hållbar turism i Irland

Detta nätverk främjar hållbar turism i hela Irland och sammanför medlemmar som arbetar för en miljöansvarsfull affärsverksamhet.

Varför det är relevant: Genom att gå med i ett sådant nätverk kan ekoturismmentreprenörer hålla sig informerade om hållbarhetsmetoder, få stöd och utbyta idéer om ansvarsfull turism.

För utbildare/mentorer: Lyft fram hur samarbete inom nätverk kan förbättra miljövärden och bidra till en långsiktigt hållbar verksamhet.

Länk: [Nätverket för hållbar turism i Irland](#)

3. Burren Eco-Tourism Network (Moher-klipporna)

Detta nätverk, som är en del av UNESCO:s globala geopark, fokuserar på hållbarhet och bevarande av den lokala kulturen i Burren-regionen och visar hur ekoturism kan integreras med bevarande av kulturarvet.

Varför det är relevant: Perfekt för entreprenörer som vill balansera naturvård och turism och samtidigt skapa meningsfulla effekter i samhället.

För utbildare/mentorer: Använd detta som en fallstudie för att diskutera hur ekoturism kan samarbeta med kultur- och naturarvsplatser, och uppmuntra adepterna att kopiera liknande modeller i sina regioner.

Länk: [Burren Eco-Tourism Network](#)

Referenser och Läslista

Internetresurser

Bedragarsyndromet:

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/impostor%20syndrome>

Affärsmodell Canvas:

<https://www.strategyzer.com/library/the-business-model-canvas>

Forskningsartiklar

EntreComp-ramverket:

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC101581>

Böcker

The Lean Start-up av Eric Ries:

https://www.google.se/books/edition/The_Lean_Startup/tvfyz-4JILwC?hl=sv&gbpv=1&dq=the+lean+startup&printsec=frontcover

Stor värld, liten planet av Johan Rockström & Mattias Klum

https://www.google.se/books/edition/Big_World_Small_Planet/hxuDCgAAQBAJ?hl=sv&gbpv=1&dq=Planetary+inlagor&printsec=framsida

Peavy, R. V. (1997). Sociodynamisk rådgivning: A Constructivist Perspective. Trafford Publishing.

Firo-modellen / Radikalt samarbete: Five Essential Skills to Overcome Defensiveness and Build Successful Relationships (2005) av James Tamm & Ronald Luyet.

Länk: <https://www.amazon.se/-/en/James-W-Tamm/dp/0060742518>

Partners

Från GRASSROOTS-projektet

COMPANION
KOOPERATIV UTVECKLING

momentum
[educate + innovate]

m
materahub

VV8
CENTRE

DéfiSmed

www.ecohealthforyouth.co

www.ecohealthforyouth.co

GRASSROOTS:

Unga entreprenörer inom eko- och hälsoturism

GRASSROOTS syftar till att introducera nya modeller, färdigheter, erfarenhetsbaserat lärande, samarbetssamtal, utbyte av bästa praxis, formell och informell entreprenörskapsutbildning för ungdomar inom områdena ekoturism, sport, street food, gatukonst och digitalisering. Läs mer: www.ecohealthforyouth.com

Följ vår resa

This resource is licensed
under CC BY 4.0

This project has been funded with support from the European Commission. The author is solely responsible for this publication (communication) and the Commission accepts no responsibility for any use may be made of the information contained therein. In compliance of the new GDPR framework, please note that the Partnership will only process your personal data in the sole interest and purpose of the project and without any prejudice to your rights therein 2021-2-BE04-KA220-YOU-00 005 077 8